

การพัฒนาระบบบัญชีและการคำนวณต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาค
บ้านแม่เตี้ยะใต้ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

วรัญญา แก้ววงวาน

บัญชีมหาบัณฑิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พฤศจิกายน 2558

การพัฒนาระบบบัญชีและการคำนวณต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาค
บ้านแม่เตี้ยะใต้ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

วรรษญา แก้ววงวาน

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พฤศจิกายน 2558

การพัฒนาระบบบัญชีและการคำนวณต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาค
บ้านแม่เตี้ยะใต้ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

วรัญญา แก้ววงวาน

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบ

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....*อรุณี ขันบุตร*.....ประธานกรรมการ*ศร*.....
(ดร.อรุณี ขันบุตร) (อาจารย์ ดร.ศรยา สุขถมยา)

.....*ศร*..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ศรยา สุขถมยา)

.....*ปิติมา*..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ปิติมา ดิสกุลเนติวิทย์)

19 พฤศจิกายน 2558

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีจากความกรุณาและความช่วยเหลือจากอาจารย์ ดร.ศรยา สุขดมยา อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ซึ่งกรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา แนะนำและเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางการ ปฏิบัติและการจัดทำรูปเล่มการค้นคว้าแบบอิสระด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง จนการค้นคว้าแบบอิสระนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้ทำการศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของท่านไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.อรุณี ยศบุตร และอาจารย์ ดร.ปีติมา ดิษฐกุลเนติวิทย์ ที่กรุณาเป็นประธานและกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระและให้คำแนะนำตรวจแก้ไขจนการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระเล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการบัญชีคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ รวมถึงคณาจารย์ ผู้ร่วมสอนทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่างๆจนผู้ศึกษาสามารถนำวิชาความรู้ที่ได้ศึกษามาประกอบการจัดทำรายงานการค้นคว้าแบบอิสระนี้

ขอขอบคุณ คุณบุญตัน กาละวิน เจ้าของธุรกิจ และกลุ่มผู้ผลิตงานปูนปั้นพญานาค บ้านแม่เตี้ยะใต้ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ให้การสนับสนุน และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาครั้งนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ภาควิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทุกท่านที่อำนวยความสะดวกและช่วยเหลือประสานงานด้วยดีตลอดมา

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา หัวหน้างาน ที่ให้การดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และเป็นกำลังใจในการศึกษาตลอดมา จนทำให้การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

วรัญญา แก้ววงวาน

หนี้สินได้ และในด้านความต้องการการจัดทำบัญชีเพื่อการพัฒนาอาชีพ กลุ่มผู้ผลิตงานปูนปั้น
พญานาคเห็นว่า การบันทึกการขายการรับเงิน - จ่ายเงินสำหรับการประกอบอาชีพอย่างสม่ำเสมอจะ
ช่วยให้สามารถวางแผนการผลิต และกำหนดราคาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เห็นว่า
ความรู้ทางด้านการบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคมีประโยชน์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงาน
ปั้นรูปอื่น ๆ และสามารถถ่ายทอดแก่ผู้อื่นหรือชุมชนได้ รูปแบบบัญชีต้นทุนที่พัฒนามีความ
เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้ทำบัญชี และเหมาะสมกับการคำนวณต้นทุนการ
ประกอบอาชีพ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Development of Accounting System and Costing of Producing Naga Stucco of Ban Mae Tia Tai, Chom Thong District, Chiang Mai Province

Author Mrs. Warunya Kaewwongwan

Degree Master of Accounting

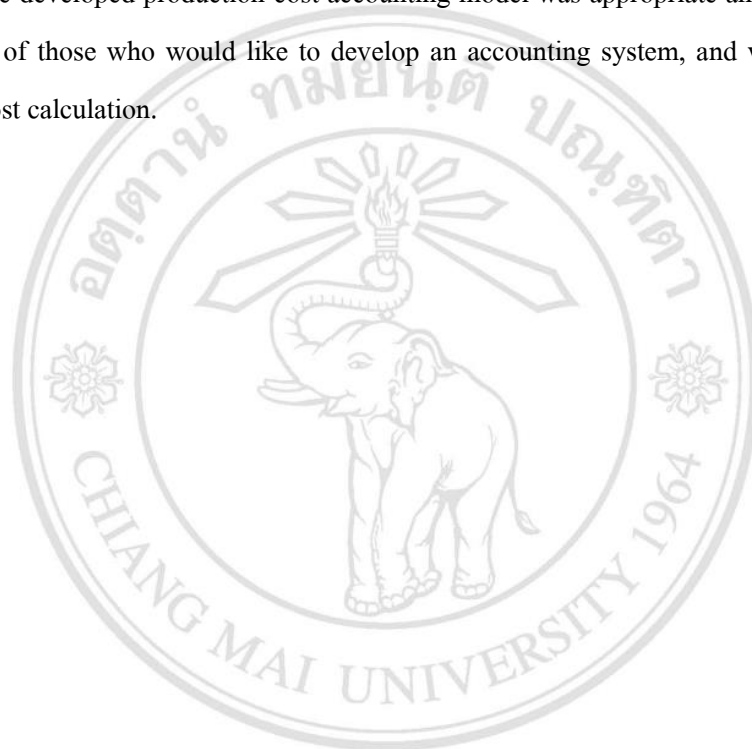
Advisor Lect. Dr. Duraya Sukthomya

ABSTRACT

The purpose of this independent study was to develop an accounting system for naga sculpture manufacturers so that they could use accounting data to calculate the production cost and plan their businesses appropriately. This study was a participatory development of naga sculpture manufacturers. Primary data were collected by interviewing naga manufacturers at Ban Mae Tia Tai, Chom Thong district, Chiang Mai province. Data from the results of accounting system development were collected by using questionnaires in order to examine opinions on the accounting system. Data were then analyzed by using frequency, percentage, and mean.

The study found that naga manufacturers agreed with the accounting system development benefits of naga sculpture production. This system helped to understand accounting principles more, analyze income and expenditure correctly, and separate accounts by category which made accounting easy, and could be done regularly. The manufacturers were satisfied with the training, and wanted to develop the accounting system since it helped to understand and calculate production cost more accurately and easily. Regarding the benefits from the development of naga sculpture production cost accounting system, the manufacturers agreed that the accounting system helped perceive income and expenditure information more accurately. It could also help determine appropriate selling price, and define the margins clearly. The accounting model was easy to understand and follow. The production cost, occupational income and expenditure can be

calculated correctly. The accounting data could be used for planning the operation effectively. Debt and debt repayment plan could also be understand clearly. Regarding the demand for developing the accounting system for career development, the manufacturers agreed that regular record of income and expenditure would help production planning and setting more appropriate and effective. They viewed that knowledge of production cost accounting was useful and could be used with other sculpture businesses. This knowledge could also be transmitted to others or the community. The developed production cost accounting model was appropriate and in accordance with the needs of those who would like to develop an accounting system, and was suitable for occupational cost calculation.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญ

	หน้า	
กิตติกรรมประกาศ	ก	
บทคัดย่อภาษาไทย	ง	
ABSTRACT	จ	
สารบัญตาราง	ญ	
สารบัญภาพ	ฉ	
บทที่ 1	บทนำ	1
1.1	หลักการและเหตุผล	1
1.2	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
1.3	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.4	นิยามศัพท์	2
บทที่ 2	แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	4
2.1	แนวคิดเกี่ยวกับระบบบัญชี	4
2.2	แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	5
2.3	แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุน	6
2.4	เอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	8
บทที่ 3	ระเบียบวิธีการศึกษา	11
3.1	ขอบเขตการศึกษา	11
3.2	การเก็บรวบรวมข้อมูล	12
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	12
3.4	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	14

บทที่ 4	ผลการศึกษา	16
4.1	การเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น	16
4.2	ขั้นตอนในการพัฒนาระบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค	18
4.3	การเก็บข้อมูลก่อนการอบรม	33
4.4	การเก็บข้อมูลหลังเข้าร่วมการอบรม	43
บทที่ 5	สรุปผลการศึกษา	50
5.1	สรุปผลการศึกษา	50
5.2	อภิปรายผล	55
5.3	ข้อค้นพบ	57
5.4	ข้อเสนอแนะ	58
5.5	ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งต่อไป	59
เอกสารอ้างอิง		60
ภาคผนวก		62
	ภาคผนวก ก คู่มือการใช้งานสมุดบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค	63
	ภาคผนวก ข แบบบันทึกการสัมภาษณ์	91
	ภาคผนวก ค แบบสอบถามก่อนเข้าร่วมโครงการ	97
	ภาคผนวก ง แบบสอบถามหลังเข้าร่วมอบรม	104
ประวัติผู้เขียน		109

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ 33
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ 33
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกสถานภาพ 34
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา 34
ตารางที่ 4.5	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะการทำงาน 35
ตารางที่ 4.6	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม (เฉพาะที่ทำงานรับจ้างเป็นรูป) จำแนกตาม ที่มีความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการหรือเป็นเจ้าของกิจการ งานปูนปั้นพญานาคในอนาคต 35
ตารางที่ 4.7	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ หรือประสบการณ์ในการทำงาน 35
ตารางที่ 4.8	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการผ่านการอบรมทางด้านบัญชี 36
ตารางที่ 4.9	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการจัดทำบัญชีเกี่ยวกับรายรับ รายจ่าย ในการประกอบอาชีพ 36
ตารางที่ 4.10	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการจัดทำบัญชีเกี่ยวกับรายรับ รายจ่าย ในการประกอบอาชีพ จำแนกตามระดับความถี่ในการจัดทำบัญชี 37
ตารางที่ 4.11	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี 38
ตารางที่ 4.12	แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความเห็นที่มีต่อประโยชน์ และความสำคัญของการทำบัญชี 41
ตารางที่ 4.13	แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความเห็นที่มีต่อความต้องการในการจัดทำบัญชี 42
ตารางที่ 4.14	แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความเห็นที่มีต่อประโยชน์ของการทำบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค 44

ตารางที่ 4.15	แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความเห็นที่มีต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาระบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค	46
ตารางที่ 4.16	แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความคิดเห็นที่มีต่อความต้องการจัดทำบัญชีเพื่อการพัฒนาอาชีพ	48

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 4.1	แสดงแผนผังการบันทึกบัญชีต้นทุนและการคำนวณกำไรขาดทุน	24
ภาพที่ 4.2	แสดงสมุดบัญชีวัตถุดิบ	26
ภาพที่ 4.3	แสดงสมุดบัญชีค่าแรงงาน	27
ภาพที่ 4.4	แสดงสมุดบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต	28
ภาพที่ 4.5	แสดงงบต้นทุนการผลิต	30
ภาพที่ 4.6	แสดงสมุดบัญชีรายได้	31
ภาพที่ 4.7	แสดงงบกำไรขาดทุนจากการผลิตงานปูนปั้นพญานาค	32

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

จังหวัดเชียงใหม่ตั้งอยู่ภาคเหนือของประเทศไทย ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 20,107 ตารางกิโลเมตร มีขนาดใหญ่เป็นอันดับสองของประเทศ และมีประชากรจำนวน 1,651,988 คน โดยแบ่งการปกครองออกเป็น 25 อำเภอ มีอำเภอเมืองเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางของจังหวัด อำเภอจอมทองเป็นอำเภอในจังหวัดเชียงใหม่ ที่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของจังหวัด มีประวัติความเป็นมายาวนานกว่า 112 ปี มีภาษาล้านนาเป็นภาษาท้องถิ่น มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวทั้งด้านประเพณีและวัฒนธรรมที่งดงาม มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ และมีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมาก จึงทำให้อำเภอจอมทองเป็นอำเภอที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือนเกือบ 2 ล้านคน นับได้ว่าเป็นเมืองท่องเที่ยวสำคัญเมืองหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงคือ ดอยอินทนนท์ และวัดพระธาตุดอยจอมทอง (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2557 และสำนักงานจังหวัดเชียงใหม่, 2555 : ออนไลน์) ทั้งนี้ในเขตอำเภอจอมทองยังมีงานฝีมือที่มีชื่อเสียง คือการประกอบอาชีพรับจ้างปั้นรูปในเขตบ้านแม่เตี๊ยะใต้

บ้านแม่เตี๊ยะใต้เป็นหมู่บ้านขนาดเล็กในเขตพื้นที่ตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ มีประชากรทั้งหมด 53 ครัวเรือน และมีประชากร 20 ครัวเรือนที่ประกอบอาชีพรับจ้างปั้นรูป ซึ่งเป็นอาชีพที่ต้องใช้ทักษะฝีมือและเป็นอาชีพที่ควรคู่แก่การอนุรักษ์ กิจกรรมปั้นรูปมีนายบุญตัน กาละวิน ผู้ใหญ่บ้านเป็นเจ้าของธุรกิจ การดำเนินธุรกิจมีลักษณะเป็นกิจการเจ้าของคนเดียว มิได้มีการจดทะเบียนทางธุรกิจแต่อย่างใด ลักษณะงานเป็นงานปั้นรูปที่หลากหลาย เช่น พระพุทธรูป พระเณร พญานาค ยักษ์ สิงห์ และรูปอื่น ๆ ตามความต้องการของลูกค้า งานปั้นปูนพญานาค เป็นงานปั้นที่สร้างรายได้และมีราคาสูงกว่างานปั้นรูปอื่น ๆ ซึ่งการรับงานส่วนใหญ่ช่างจะปั้นพญานาคในขนาดที่เท่ากัน คือขนาดความสูง 1.5 เมตร และความยาว 6 เมตร โดยจะมีการใช้วัสดุดิบ และค่าใช้จ่ายอื่นที่ใกล้เคียงกัน แต่เนื่องจากกิจการงานปั้นปูนยังขาดรูปแบบระบบบัญชีที่สามารถนำไปใช้สำหรับการบันทึกบัญชีรับ – จ่ายที่สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินงานของ

ธุรกิจ ให้สามารถวัดผลการดำเนินงานของกิจการได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ อันนำไปสู่ การกำหนดราคาขายได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งความสามารถในการนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน งานในอนาคต และใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการวิเคราะห์ตัดสินใจ (บุญตัน กาละวิน, 2556 : สัมภาษณ์)

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีแนวคิดที่จะศึกษาถึงการพัฒนาระบบบัญชีที่สอดคล้องกับลักษณะการ ดำเนินงานของธุรกิจงานปูนปั้น โดยนำเอารูปแบบและวิธีการของสมุดบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือน และสมุดบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นแนวทางการศึกษา พัฒนา ปรับปรุงรายการ และรูปแบบให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจงานปูนปั้นพญานาค ให้เจ้าของ กิจการสามารถนำไปปฏิบัติได้เอง ในรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย และมีความเป็นระบบ เป็นการส่งเสริม การจัดทำบัญชีที่ถูกต้อง ให้สามารถรับรู้กำไร ขาดทุน และอัตราส่วนเปรียบเทียบกำไรที่เกิดขึ้น สามารถนำข้อมูลบัญชีไปใช้ในการดำเนินธุรกิจได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ ซึ่งรูปแบบ บัญชีที่พัฒนานอกจากจะใช้กับงานปูนปั้นพญานาคแล้ว ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานปูนปั้น อื่น ๆ ของกิจการ และเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจในการลงทุนทำธุรกิจนี้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อพัฒนาระบบบัญชีสำหรับผู้ผลิตงานปูนปั้นพญานาค ให้สามารถนำข้อมูลบัญชีไปใช้ ในการคำนวณต้นทุนและวางแผนการดำเนินธุรกิจได้อย่างเหมาะสม

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 ทำให้ได้ระบบบัญชีที่สอดคล้องกับการดำเนินงานของธุรกิจงานปูนปั้นพญานาค
- 1.3.2 สามารถนำข้อมูลบัญชีไปใช้ในคำนวณต้นทุนและวางแผนการดำเนินธุรกิจได้อย่าง เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

1.4 นิยามศัพท์

การพัฒนาบบัญชี หมายถึง การจัดทำรูปแบบบัญชี ที่สอดคล้องกับธุรกิจ ใน รูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย มีความเป็นระบบ สามารถนำข้อมูลบัญชีไปใช้สำหรับวัดผลการดำเนินงาน ของธุรกิจได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำข้อมูลบัญชีไปวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

ในการศึกษาครั้งนี้ ระบบบัญชี หมายถึง การบันทึกกรายรับ รายจ่ายที่เกิดขึ้นจากการผลิตงานปูนปั้นพญานาค อันจะนำไปสู่การคำนวณต้นทุนการผลิต เพื่อการกำหนดราคาขายได้อย่างถูกต้อง

การคำนวณต้นทุนการผลิต หมายถึง การนำเอาจำนวนค่าใช้จ่ายหรือรายจ่ายที่ใช้ในกระบวนการผลิตงานปูนปั้นพญานาค ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายคงที่เกี่ยวกับค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายผันแปรที่เกิดขึ้นตามปริมาณการผลิต ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าแรงงาน ค่าวัตถุดิบ ค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า เป็นต้น มารวมกัน แล้วหารเฉลี่ยด้วยจำนวนงานปูนปั้นพญานาคที่ผลิตได้

งานปูนปั้นพญานาค หมายถึง รูปพญานาคที่เกิดจากการนำปูนซีเมนต์ ผสมกับน้ำ และทราย นำมาพอกเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดโครงสร้าง และตกแต่งลวดลายด้วยปูนขาวที่ผ่านการดำอย่างละเอียด ผสมกับทรายและน้ำมันละหุ่ง ตกแต่งและปั้นลายตามลักษณะและเอกลักษณ์เฉพาะตัวของพญานาค

บ้านแม่เตี๊ยะใต้ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ หมายถึง หมู่บ้านในตำบลสบเตี๊ยะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการพัฒนาาระบบบัญชีและการคำนวณต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาค บ้านแม่เตี้ยะใต้ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการผลิตงานปูนปั้นพญานาค ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับระบบบัญชี
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุน
- 2.4 เอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับระบบบัญชี

การบัญชี (เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทยา : 2554) หมายถึง ศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชี คือการให้ข้อมูลทางการเงิน ซึ่งเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่าย และผู้ที่สนใจในกิจกรรมของกิจการ

ระบบบัญชี (วิไล วีระปรีช และจงจิตต์ หลีกภัย : 2547) หมายถึง ระเบียบแบบแผนการปฏิบัติงานทางการบัญชี รวมถึงวิธีการทำบัญชี การทำงานการเงิน เอกสาร และสมุดบัญชีต่าง ๆ อันเป็นสื่อแห่งการทำบัญชีและรายงาน ตลอดจนการใช้และการเก็บรักษา หลักฐานเอกสารใบสำคัญทางการบัญชีและการเงิน สมุดบัญชีต่าง ๆ ที่ใช้บันทึกรายการทางธุรกิจเพื่อรวบรวม ข้อมูลและตัวเลขสถิติสนองความต้องการของฝ่ายบริหาร โดยทั่วไประบบบัญชีของกิจการจะประกอบด้วย ระบบการปฏิบัติงานทางบัญชี เอกสารสำหรับจดบันทึกข้อมูล ระบบการควบคุมภายใน วิธีการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานบัญชี และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

ระบบบัญชี (นภาพร ณ เชียงใหม่ : 2542) ในการดำเนินธุรกิจไม่ว่าขนาดใหญ่หรือขนาดเล็ก ระบบบัญชีถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้จะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารเพื่อใช้ในการประเมินผลและ วางแผนการดำเนินงาน

ของกิจการแล้ว ระบบบัญชีที่ดีต้องสามารถจัดทำรายงานทางการเงินที่รวดเร็วทัน เหตุการณ์ ถูกต้อง เชื่อถือได้ และประหยัดค่าใช้จ่ายด้วย นอกจากนี้ระบบบัญชีที่ดีจะต้องควบคู่ไปกับการควบคุม ภายในที่ดี เพื่อป้องกันและรักษาทรัพย์สินของกิจการไม่ให้ได้รับความเสียหายทั้งจากการนำไปใช้ อย่างไม่เหมาะสม ตลอดจนในทางที่มีขอบ

ระบบบัญชีต้นทุน (วนิดา อธิกิจไพบูลย์ : 2548) เป็นหลักการบัญชีเกี่ยวกับการจดบันทึก รวบรวมข้อมูลเพื่อใช้วิเคราะห์ตัดสินใจ เพื่อการวางแผนงาน การควบคุมงานและรวมถึงใช้ข้อมูล ในการประมาณการหรือพยากรณ์ต้นทุนที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ซึ่ง ประโยชน์ที่ผู้บริหารจะได้รับจากข้อมูลในระบบบัญชีต้นทุน คือ

- 1) ช่วยในการคำนวณต้นทุนสินค้าได้
- 2) ช่วยในการกำหนดราคาขายได้อย่างเหมาะสม
- 3) ช่วยในการคำนวณต้นทุนของสินค้าคงเหลือได้
- 4) ใช้ในการวางแผนงานในอนาคต และควบคุมการทำงานในปัจจุบันได้
- 5) ใช้ประกอบการวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
- 6) ใช้วัดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของทรัพยากรต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิต

วัตถุประสงค์ที่สำคัญของระบบบัญชีต้นทุน คือ ต้องจัดหาข้อมูลที่จำเป็นในการบริหารเพื่อ ใช้ในการวางแผน ควบคุม และการตัดสินใจ ระบบบัญชีต้นทุนมีอยู่ 2 ประเภท คือ ระบบบัญชี ต้นทุนงานสั่งทำ และระบบบัญชีต้นทุนช่วง ซึ่งระบบบัญชีทั้ง 2 ประเภทจะใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลต้นทุนในการผลิตเพื่อหาต้นทุนของสินค้าสำเร็จรูป

จากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับระบบบัญชีดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าระบบบัญชี คือ การ เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกิจการที่อยู่ในรูปของตัวเงิน เพื่อวัดความสำเร็จใน การดำเนินธุรกิจ และช่วยในการวางแผนและตัดสินใจ

ระบบบัญชีต้นทุนการผลิตงานบุญปั้นพญานาคที่ศึกษาพัฒนาในครั้งนี้ ระบบบัญชีมี ลักษณะแบบต้นทุนงานสั่งทำ ซึ่งออกแบบมาเพื่อรวบรวมข้อมูลของกิจการงานบุญปั้นพญานาคที่ ผลิตงานบุญปั้นพญานาคตามความต้องการของลูกค้าแต่ละราย ดังนั้นในการเก็บรวบรวมข้อมูล ต้นทุน จะเก็บรวบรวมเป็นงาน ๆ ไป

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ : 2550)

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้กล่าวว่า ก่อนที่จะทำอาชีพใด ๆ จะต้องรู้จักคิดอย่างรอบคอบ ก่อนที่จะลงมือทำว่า จะลงทุนหรือเสียค่าใช้จ่ายเท่าใด และทำแล้วจะได้ผลคุ้มค่าหรือไม่ การ

วางแผนที่ดีต้องนำผลการประกอบอาชีพครั้งก่อนมาดูว่าเป็นอย่างไร แล้วคาดคะเนถึงผลสำเร็จของการประกอบอาชีพครั้งต่อไปว่าควรเป็นอย่างไร จากนั้นกำหนดวิธีการดำเนินการไว้ล่วงหน้า สำหรับการประกอบอาชีพครั้งต่อไป ซึ่งสามารถวางแผนได้ง่าย ๆ ดังนี้

1. ตัดสินใจให้ได้ว่าจะประกอบอาชีพอะไร เพื่อกำหนดชนิดและปริมาณผลผลิตที่จะผลิต
2. กำหนดเวลา และขั้นตอนของงานที่ทำ
3. ประมาณการรายได้ โดยแยกเป็นแต่ละอาชีพว่า แต่ละเดือนอาชีพใด มีรายได้เท่าไร
4. ประมาณการต้นทุนในการประกอบอาชีพ เพื่อจะได้ทราบจำนวนเงินทุนที่ต้องการใช้ในแต่ละอาชีพว่าจำนวนเท่าไรจึงจะเพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการใช้จัดหาปัจจัยการผลิตลงทุนซื้อสินทรัพย์ถาวร และจ่ายค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ
5. นำประมาณการรายได้ หักด้วยประมาณการต้นทุน จะทำให้ทราบประมาณการผลตอบแทนของแต่ละอาชีพ

ทั้งนี้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้จัดทำสมุดบัญชีรับ – จ่ายในครัวเรือน รวมทั้งสมุดบัญชีรายได้ และต้นทุนประกอบอาชีพ เพื่อแจกให้แก่สมาชิกสหกรณ์ ลักษณะการทำบัญชีจะแยกประเภทรายได้ และรายจ่ายต่าง ๆ โดยแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของการจัดทำบัญชีเพื่อนำไปสู่การดำเนินชีวิตที่สมดุล มั่นคงและยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ดังนั้นการนำเอาสมุดบัญชีรับ – จ่ายในครัวเรือน และสมุดบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบัญชีให้สอดคล้องกับธุรกิจงานปูนปั้น จึงมีความน่าจะเป็นสำหรับการพัฒนา เนื่องจากสมุดบัญชีดังกล่าว มีรูปแบบของการจดบันทึกรายได้ และต้นทุนในการประกอบอาชีพ เพื่อให้ทราบประมาณการผลตอบแทนของแต่ละอาชีพที่จะได้รับ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุน

2.3.1 ความหมายของต้นทุน

อรรวรรณ กิจปราชญ์ (2551) ได้กล่าวไว้ว่า ต้นทุน หมายถึง มูลค่าของทรัพยากรที่ใช้ในการผลิต หรือการให้บริการ เป็นส่วนที่เรียกว่า มูลค่าของปัจจัยนำเข้า (Input Value) ของระบบ ต้นทุนที่เป็นเงินสด หรือค่าใช้จ่ายในรูปแบบอื่นที่จ่ายเพื่อจะให้ได้มาซึ่งบริการหรือผลผลิตในทางธุรกิจ ต้นทุน คือค่าใช้จ่ายส่วนที่จ่ายไปเพื่อให้ได้ผลตอบแทนหรือรายได้ ต้นทุนจึงเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจเชิงธุรกิจ และดวงมณี โกมารทัต (2553) กล่าวว่า ต้นทุน หมายถึง มูลค่าที่

วัดได้เป็นจำนวนเงินของสินทรัพย์ หรือความเสียหายที่เกิดจากการได้ลงทุนไปเพื่อให้ได้สินค้าสินทรัพย์หรือบริการต่าง ๆ ซึ่งกิจการคาดว่าจะนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในภายหลัง

จากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า ต้นทุน หมายถึง มูลค่าที่วัดได้เป็นต้นทุนของทรัพยากรที่ใช้ไปในการผลิตสินค้าหรือการให้บริการ หรือใช้จ่ายไปเพื่อการลงทุนเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการ

2.3.2 การจำแนกต้นทุนตามส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์

อรรถวรรณ กิจปราชญ์ (2551) กล่าวว่า ในธุรกิจที่ผลิตสินค้าจำเป็นต้องคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ (Product Cost) ไม่ว่าธุรกิจจะผลิตสินค้าในรูปแบบลักษณะใด มีขนาดเล็กหรือใหญ่ ส่วนประกอบของต้นทุนผลิตภัณฑ์ จะเหมือนกัน คือ ประกอบด้วยต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรง และค่าใช้จ่ายการผลิต โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1) **วัตถุดิบ (Materials)** คือวัตถุดิบที่นำมาใช้เป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการ ทำให้ผลิตภัณฑ์นั้นสำเร็จรูป ต้นทุนวัตถุดิบแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1) วัตถุดิบทางตรง (Direct material) หมายถึง วัตถุดิบที่นำไปใช้ในการผลิตสินค้าหรือบริการโดยตรง สามารถคำนวณได้ง่ายกว่าต้นทุนวัตถุดิบที่รวมอยู่ในการผลิตสินค้าหนึ่งหน่วยเป็นเท่าใด

1.2) วัตถุดิบทางอ้อม (Indirect material) หมายถึง วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้านั้นแต่ใช้เป็นจำนวนน้อย เป็นการยากที่จะทราบได้ว่าจะต้องใช้วัตถุดิบเหล่านี้ในการผลิตสินค้าหนึ่งหน่วยเท่ากับเท่าใด

2) **ค่าแรงงาน (Labor)** หมายถึง คือจำนวนเงินที่กิจการจ่ายเป็นค่าตอบแทนแรงงานในการผลิตสินค้าหรือบริการ การจ่ายค่าแรงอาจอยู่ในรูปต่าง ๆ เช่น ในรูปของเงินเดือน ค่าแรงรายชั่วโมง ค่าแรงรายชิ้น (ตามหน่วยสินค้าที่ผลิต) หรือในรูปของผลตอบแทนอื่น ๆ เช่น ค่าล่วงเวลา โบนัส และเงินรางวัลอื่น ๆ โดยปกติจะแยกค่าแรงออกเป็น 2 ประเภท คือ

2.1) ค่าแรงงานทางตรง (Direct labor) หมายถึง ค่าแรงที่เกิดขึ้นเพื่อเปลี่ยนสภาพวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป หรือเป็นค่าแรงที่เกี่ยวกับการผลิตสินค้านั้น ๆ โดยตรง และสามารถคำนวณต้นทุนค่าแรงที่ใช้ในการผลิตสินค้าแต่ละหน่วยได้โดยง่าย

2.2) ค่าแรงงานทางอ้อม (Indirect labor) หมายถึง ค่าแรงที่ไม่ได้ใช้หรือไม่ได้เกี่ยวข้องกับการผลิตโดยตรง เช่น ค่าแรงหัวหน้าผู้ควบคุมงาน (Supervisors) เป็นต้น

3) ค่าใช้จ่ายในการผลิต (Factory Overhead) หมายถึง ต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นในการผลิตสินค้าและบริการ ซึ่งนอกเหนือจากรายการวัตถุดิบทางตรงและค่าแรงทางตรง โดยปกติรายการต้นทุนที่รวบรวมไว้ในรายการค่าใช้จ่ายในการผลิต ได้แก่

3.1) วัตถุดิบทางอ้อม วัสดุโรงงาน น้ำมันหล่อลื่น ฯลฯ

3.2) ค่าแรงทางอ้อม และหรือเงินเดือนผู้จัดการโรงงาน พนักงานจัดซื้อ ยามผู้ควบคุมงาน

3.3) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้สาธารณูปโภค อาคารสถานที่ ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาสินทรัพย์ในโรงงาน ค่าเสื่อมราคาโรงงานของอาคาร เครื่องจักร และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ในโรงงาน

2.3.3 การคำนวณต้นทุนการผลิต (เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทา และคณะ : 2553)

ต้นทุนการผลิต (production cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมทางการผลิต เพื่อให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ดี มีคุณภาพ ตามความต้องการของลูกค้า

ต้นทุนการผลิต สามารถคำนวณได้ดังนี้

ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น = วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต + ค่าแรงงานทางตรง + ค่าใช้จ่ายในการผลิต

การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต เป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก เป็นการรวบรวม, แจกแจง, วิเคราะห์ และรายงานค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในส่วนของแต่ละต้นทุนต่าง ๆ ของการผลิตเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารงานและการดำเนินนโยบายของฝ่ายบริหาร

2.4 เอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

สุทธินิตย์ ทรัพย์หงส์ทอง (2551) ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบบัญชีและการเงิน สำหรับธุรกิจจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ของสถานปฏิบัติการเภสัชชุมชนมหาวิทยาลัย เชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบบัญชีและการเงินของสถานปฏิบัติการเภสัชชุมชนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยทำการศึกษาระบบบัญชีและการเงิน 7 ระบบ ได้แก่ ระบบบัญชีขายและลูกหนี้ ระบบบัญชีซื้อและเจ้าหนี้ ระบบบัญชีเงินสดและเงินฝากธนาคาร ระบบคลังเวชภัณฑ์ ระบบงานรายได้อื่น ระบบงานค่าใช้จ่ายอื่น และระบบงานครุภัณฑ์ โดยใช้วิธีสอบถาม สัมภาษณ์ แบบเจาะลึก และสังเกตจากการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งศึกษาค้นคว้าจากระเบียบ หนังสือ คู่มือการ

ปฏิบัติงานและรายงานประจำปี ผลการศึกษา พบว่าสถานปฏิบัติการเกษตรชุมชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ควรทำการพัฒนาระบบบัญชีและการเงินในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ดังนี้ คือ การจัดโครงการสร้างหน่วยงาน การกำหนดระเบียบวิธีและคู่มือปฏิบัติ การกำหนดการใช้แบบฟอร์ม การตรวจสอบข้อมูลการปฏิบัติงาน การควบคุมการเคลื่อนไหวสินค้า การกำหนดประเภทรายได้และค่าใช้จ่าย การปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ และการกำหนดหมายเลขครุภัณฑ์ เพื่อให้การบันทึกข้อมูลและการรายงานผลการปฏิบัติงานมีความถูกต้องแม่นยำ และลดข้อผิดพลาดรวมถึงความเสี่ยงในการทุจริตต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในแต่ละกิจกรรม

ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์ และสุภชัย พาหุมนันโต (2553) ได้ทำการศึกษาาระบบบัญชี สำหรับกลุ่มผู้ผลิต โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดอุบลราชธานี การศึกษานี้ได้เก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ทั้งแบบมีโครงสร้างและแบบไม่มีโครงสร้าง รวมถึงการสังเกตการณ์การปฏิบัติงานจริงของกลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ผลิตตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่จัดทำบัญชีอย่างง่าย โดยแสดงรายการรายรับและรายจ่ายเท่านั้น ไม่มีการนำตัวเลขมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจอื่น ๆ นอกจากนี้ ส่วนใหญ่ก็ไม่ต้องการระบบบัญชีที่มีความซับซ้อน และไม่เห็นความสำคัญของการนำข้อมูลทางบัญชีมาใช้ประกอบการตัดสินใจ มีเพียงกลุ่มผู้ผลิตที่เป็นวิสาหกิจชุมชนเท่านั้น ที่มีการจัดทำบัญชี เพราะถูกบังคับโดยข้อบังคับของการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน แต่ไม่มีการนำตัวเลขทางบัญชี มาวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจ ดังนั้น ภาครัฐควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่เข้ามาส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มมีความรู้ในการจัดทำบัญชี เห็นความสำคัญของการจัดทำบัญชี เพื่อการตัดสินใจ และเกิดความรู้สึกต้องการทำบัญชี ทั้งนี้ ในการให้ความช่วยเหลือของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของเงินสดหรืออุปกรณ์ในการผลิตก็ตาม เจ้าหน้าที่ของภาครัฐควรเริ่มจากการกำหนดให้แต่ละกลุ่มยื่นรายงานทางการเงินมาประกอบการพิจารณาขอรับความช่วยเหลือจากภาครัฐด้วย ซึ่งการกำหนดเช่นนี้ จะถือเป็นจุดเริ่มต้นในการกระตุ้นให้แต่ละกลุ่มเห็นความจำเป็นในการจัดทำบัญชีนั่นเอง

ชูศรี เที้ยศิริเพชร และคณะ (2554) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบบัญชีเพื่อพัฒนาชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านไร่ ตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบบัญชีส่วนบุคคลที่เหมาะสมสำหรับคนในชุมชนบ้านไร่ ตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อสามารถนำไปบันทึกบัญชีและใช้เป็นข้อมูลบัญชีสำหรับการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง การวิจัยเป็นเชิงพรรณนาออกแบบให้มีส่วนร่วมจากคนในชุมชน โดยเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์ผู้นำและตัวแทนในชุมชน และสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของอาสาสมัครที่เป็นผู้เข้าร่วมโครงการที่ฝึกปฏิบัติการทำบัญชีและร่วมพัฒนาระบบบัญชี รวมทั้งมีการประเมินผลโดยแบบสอบถามเพื่อประเมินความเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการ

เกี่ยวกับการทำบัญชีทั้งก่อนและหลังการร่วมโครงการ ผลการศึกษาพบว่า คนในชุมชนมีการจัดทำบัญชีน้อยและไม่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากคนในชุมชนประสบปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชี ขาดหลักคิดและรูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทของตนเอง ถึงแม้จะเคยได้รับการอบรมการทำบัญชีมาแล้ว นอกจากนี้คนในชุมชนยังกลัวข้อมูลที่สะท้อนความจริงจากการทำบัญชี และไม่มีเวลาในการจัดทำบัญชี ข้อเสนอแนะจากคนในชุมชน คือ ชุมชนต้องการให้มีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการจัดทำบัญชี โดยเฉพาะหลักการคิดและทักษะที่เป็นอุปสรรคต่อการบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวัน ต้องการให้มีเนื้อหาที่สร้างการตระหนักรู้และปลูกจิตสำนึกเรื่องค่าใช้จ่าย และชุมชนต้องการให้มีการร่วมกันประเมินระบบบัญชีที่มีการจัดทำ โดยมีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาแนะนำอย่างต่อเนื่อง

พรรณนุช ชัยปิ่นชนะ (2557) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สังเคราะห์ รายรับ รายจ่าย ผ่านระบบบันทึกบัญชีครัวเรือน การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคและปัจจัยสู่ความสำเร็จ และพัฒนากระบวนการจัดทำบัญชีครัวเรือนภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชนประชากรที่ใช้ศึกษา คือ ครัวเรือนในพื้นที่ตำบลหนองป่าครั่ง ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการศึกษาสรุปว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ประจำจากอาชีพหลัก ไม่มีรายได้เสริมของครัวเรือน และมีภาวะหนี้สินครัวเรือน ปัญหาอุปสรรคของกระบวนการบันทึกบัญชีครัวเรือน คือไม่มีความสม่ำเสมอ และขาดแรงจูงใจในการบันทึก ไม่มีความเข้าใจในการจดบันทึกบัญชีครัวเรือนอย่างถูกต้อง โดยปัจจัยสู่ความสำเร็จของกระบวนการบันทึกบัญชีครัวเรือน คือ การส่งเสริมให้คนในชุมชนเกิดกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ สร้างแรงจูงใจ และการออกแบบสมุดบันทึกบัญชีครัวเรือนที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน

จากการทบทวนวรรณกรรมสู่การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาการพัฒนาระบบบัญชี โดยออกแบบให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของธุรกิจ เหมาะสมกับบริบทของกิจการ ให้สามารถนำข้อมูลทางการเงิน ไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงธุรกิจได้

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษารพัฒนาระบบบัญชีและการคำนวณต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาค บ้านแม่เตี้ยะใต้ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาตามระเบียบวิธีการศึกษา ดังนี้

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย การศึกษารพัฒนาระบบบัญชี และการศึกษาด้านทุนจากการผลิต สำหรับธุรกิจการผลิตงานปูนปั้นพญานาค บ้านแม่เตี้ยะใต้ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

3.1.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบธุรกิจการผลิตงานปูนปั้นพญานาค จำนวน 21 คน ซึ่งประกอบด้วย เจ้าของกิจการงานปูนปั้นพญานาค จำนวน 1 คน และชาวบ้านแม่เตี้ยะใต้ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ประกอบอาชีพรับจ้างปั้นรูป จำนวน 20 คน โดยศึกษาและเก็บข้อมูลเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลค่าใช้จ่ายในครอบครัว จำนวน 20 คน (บุญตัน กาละวิน, 2556 : สัมภาษณ์) ทั้งนี้ในระหว่างจัดเก็บข้อมูล มีผู้ผลิตงานปูนปั้นจำนวน 11 คน ที่หันไปประกอบอาชีพอื่น และมีผู้ผลิตงานปูนปั้นจำนวน 3 คน ที่ปฏิเสธไม่ขอเข้าร่วมโครงการ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามได้จำนวน 7 ชุด (คิดเป็นร้อยละ 33.33 ของประชากรทั้งหมด) มาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย และนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบ ตารางประกอบการบรรยายเชิงวิเคราะห์ และได้แบ่งการนำเสนอตามวิธีการดังนี้

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เจ้าของธุรกิจ เพื่อจัดเก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ รวมทั้งปัญหา อุปสรรค และการจัดทำบัญชีของกิจการ และใช้แบบสอบถามก่อนและหลังการเข้าร่วมอบรมหลังจากได้นำระบบบัญชีที่ได้รับการพัฒนาไปใช้เพื่อนำไปสรุปผลการศึกษา

3.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)

ได้จากการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ วารสาร เอกสาร และบทความที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เผยแพร่ในระบบออนไลน์

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับการสัมภาษณ์ วันเดือนปีที่สัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 เนื้อหาที่สัมภาษณ์ ผู้ศึกษาได้กำหนดการสัมภาษณ์ไว้ 2 ประเด็น คือ

ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ และลักษณะการจัดทำบัญชี

- ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบ ของกิจการ ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ เงินลงทุนเริ่มแรก ประมาณรายได้และค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน ราคางานปูนปั้นพญานาคต่อหน่วย ลักษณะการขายสินค้า การกำหนดราคาขาย

- ลักษณะการจัดทำบัญชี เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับภูมิหลังความรู้เกี่ยวกับบัญชี ลักษณะการจัดทำบัญชี รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชี

ส่วนที่ 3 เนื้อหาที่สัมภาษณ์เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการระบบบัญชีสำหรับการประกอบอาชีพงานปูนปั้นพญานาค

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลก่อนการอบรม

ใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจความรู้ความเข้าใจในการทำบัญชี แบ่งข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ลักษณะการทำงาน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ หรือประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด ใช้วิธีเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับบัญชี มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด ใช้วิธีเลือกตอบโดยสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ส่วนที่ 3 ประโยชน์ความสำคัญของการจัดทำบัญชีและความต้องการการจัดทำบัญชีในการพัฒนาอาชีพเป็นการเลือกแสดงความคิดเห็น แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับการจัดทำบัญชีเพื่อการประกอบอาชีพ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

3.3.3 เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลหลังการอบรม และหลังจากได้นำระบบบัญชีที่ได้รับการพัฒนาไปใช้

เพื่อนำไปสรุปผลการศึกษา คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ผลิตงานปูนปั้นพญานาค แบ่งข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ลักษณะการทำงาน ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ หรือประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะคำถามแบบปลายปิด ใช้วิธีเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ผลิตงานปูนปั้นพญานาค ประกอบด้วย ประโยชน์ของการทำบัญชีหลังเข้ารับการอบรม ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาระบบบัญชี ความต้องการการจัดทำบัญชีเพื่อการพัฒนาอาชีพใช้วิธีเลือกแสดงความคิดเห็น แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบัญชีสำหรับธุรกิจงานปูนปั้นพญานาคมีลักษณะคำถามแบบปลายเปิด ให้ผู้ตอบสอบถามได้แสดงข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสัมภาษณ์ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับการสัมภาษณ์ และส่วนที่ 2 เนื้อหาที่สัมภาษณ์ ในประเด็นที่ 1 ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การอธิบายเชิงพรรณนา โดยการตีความหมายวิเคราะห์เนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาและหัวข้อของแนวคำถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสัมภาษณ์ ส่วนที่ 2 ในประเด็นที่ 2 ลักษณะการจัดทำบัญชีวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามก่อนการอบรม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดทำบัญชี จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และอธิบายความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี

ส่วนที่ 3 ประโยชน์ ความสำคัญของการจัดทำบัญชี และความต้องการการจัดทำบัญชี ในการพัฒนาอาชีพ จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) คือใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (สิน พันธุ์พินิจ, 2547) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับดังนี้

ระดับความเห็น	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ผลคะแนนที่ได้ จะนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 – 5.00	มีระดับความเห็นด้วยมากที่สุด
3.50 – 4.49	มีระดับความเห็นด้วยมาก
2.50 – 3.49	มีระดับความเห็นด้วยปานกลาง
1.50 – 2.49	มีระดับความเห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.49	มีระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมสำหรับการจัดทำบัญชีเพื่อการประกอบอาชีพมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การอธิบายเชิงพรรณนา ตีความหมายและวิเคราะห์เนื้อหา

3.4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามหลังการเข้าร่วมอบรม และหลังจากได้นำระบบบัญชีที่พัฒนาไปใช้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจะนำมาวิเคราะห์ โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ผลิตงานปูนปั้นต่อระบบบัญชีที่พัฒนา จะนำมาวิเคราะห์โดยการใช้มาตรวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) คือใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด (ลิน พันธุ์พินิจ, 2547) โดยการตีความและแปลความหมายตามเกณฑ์

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้ผลิตงานปูนปั้นพญานาค ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบบัญชีและการคำนวณต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาค บ้านแม่เตี๊ยะใต้ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบบัญชีสำหรับผู้ผลิตงานปูนปั้นพญานาค ให้สามารถนำข้อมูลบัญชีไปใช้ในการคำนวณต้นทุนและวางแผนการดำเนินธุรกิจได้อย่างเหมาะสม ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เจ้าของธุรกิจ เพื่อจัดเก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ รวมทั้งปัญหา อุปสรรค และการจัดทำบัญชีของกิจการ และใช้แบบสอบถามก่อนและหลังการเข้าร่วมอบรมหลังจากได้นำระบบบัญชีที่ได้รับการพัฒนาไปใช้ทำการวิเคราะห์ เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย และนำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายเชิงวิเคราะห์ โดยได้แบ่งการนำเสนอตามวิธีการดังนี้

4.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เจ้าของกิจการ เพื่อจัดเก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ รวมทั้งปัญหา อุปสรรค และการจัดทำบัญชีของกิจการ โดยแบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับการสัมภาษณ์ ส่วนที่ 2 เนื้อหาที่สัมภาษณ์ ได้แก่ ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ และลักษณะการจัดทำบัญชี และส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการระบบบัญชีสำหรับการประกอบอาชีพงานปูนปั้นพญานาค ดังนี้

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับการสัมภาษณ์ วันเดือนปีที่สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ นายบุญตัน กาละวิน ตำแหน่ง เจ้าของกิจการงานปูนปั้น ให้สัมภาษณ์ วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ณ บ้านแม่เตี๊ยะใต้ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เริ่มสัมภาษณ์ เวลา 18.00 น. และเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์ เวลา 20.30 น.

4.1.2 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ

เจ้าของธุรกิจงานปูนปั้นพญานาค (บุญตัน กาละวิน, 2557 : สัมภาษณ์) กล่าวถึงการดำเนินงานของธุรกิจงานปูนปั้นพญานาคว่า ธุรกิจงานปูนปั้นพญานาคเป็นกิจการเจ้าของคนเดียว ได้ดำเนินงานมาประมาณ 15 ปี มีการนำเงินสดมาลงทุนเริ่มแรก จำนวน 50,000 บาท เพื่อใช้จ่ายเกี่ยวกับการสร้างโรงเรือนจำนวน 25,000 บาท ซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการผลิตจำนวน 15,000 บาท และเงินทุนสำรองเพื่อใช้สำหรับหมุนเวียนในกิจการจำนวน 10,000 บาท หลังจากนั้นประมาณ 6 เดือน มีการนำเงินสดมาลงทุนเพิ่มเติมจำนวน 20,000 บาท เพื่อใช้เป็นเงินทุนสำรองในการจัดซื้อวัสดุที่ใช้ในการผลิต

- **ราคางานปูนปั้นพญานาคต่อหน่วย** กิจการมีการผลิตปูนปั้นพญานาค หลากหลายขนาด ตามแต่ความต้องการของลูกค้า ซึ่งราคางานปูนปั้นพญานาคต่อหน่วยขึ้นอยู่กับขนาดที่ลูกค้าต้องการ ทั้งนี้มีการตกลงราคาเบื้องต้นก่อนที่จะดำเนินการผลิตงานปูนปั้นพญานาคในแต่ละครั้ง โดยส่วนใหญ่งานปูนปั้นพญานาคที่ลูกค้าสั่งผลิตจะเป็นขนาด ความสูง 1.5 เมตร และความยาว 6 เมตร ราคาอยู่ที่คู่ละ 150,000 บาท

- **ลักษณะและขั้นตอนการขายงานปูนปั้น** ในแต่ละครั้งจะมีลูกค้ามาติดต่อเพื่อทำการผลิต โดยมีการตกลงลักษณะ ขนาด และราคากับเจ้าของธุรกิจเอง ทั้งนี้ลูกค้าที่ติดต่อส่วนใหญ่จะสอบถามข้อมูล ผู้ผลิตงานปูนปั้นจากลูกค้าเก่า หรือมีการไปคูตัวอย่างแบบงานปูนปั้นจากวัดต่างๆ ที่ผู้ผลิตเคยทำ ไม่มีการติดต่อผ่านนายหน้าแต่อย่างใด กล่าวโดยสรุป คือ ลูกค้าติดต่อเองโดยตรง ร้อยละ 100

- **การกำหนดราคาขายงานปูนปั้น** แต่เดิมจะเป็นการตั้งราคาขาย โดยการประมาณการจากราคาตลาด คือมีการสอบถามราคาช่างหรือราคาปูนปั้นพญานาคที่มีอยู่ตามวัด โดยทั่วไป แล้วนำราคานั้นมาเทียบเคียงและประมาณการเพื่อกำหนดราคาเอง กล่าวโดยสรุป คือ กำหนดราคาจากการสอบถามจากผู้ที่เคยซื้อร้อยละ 60 กำหนดราคาขายโดยใช้ประสบการณ์จากการขายเดิมร้อยละ 30 กำหนดราคาขายโดยตกลงกับลูกค้าเป็นการเฉพาะ ร้อยละ 10 ตามลำดับ

- **ประมาณการรายได้ในแต่ละเดือน** รายได้จากการขายงานปูนปั้นพญานาค 150,000 – 300,000 บาท ต่อเดือน

- **ประมาณการค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน** กิจการงานปูนปั้นส่วนใหญ่มีรายจ่ายที่เกี่ยวกับค่าจ้างแรงงาน ค่าวัสดุที่ใช้ในการผลิต และค่าใช้จ่ายอื่น เฉลี่ยแต่ละเดือนประมาณ 50,000 – 100,000 บาท

- **ลักษณะการจัดทำบัญชีของกิจการ** มีการบันทึกรายการรับ – จ่าย แต่ไม่ได้นำรายการดังกล่าวมาคำนวณผลกำไรขาดทุนอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ไม่ได้มีการแยกค่าใช้จ่ายส่วนตัวและค่าใช้จ่ายจากกิจการออกจากกัน และไม่ได้มีการบันทึกรายการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทั้งนี้ผู้ประกอบการเห็นว่าขั้นตอนการจัดทำบัญชียังยุ่งยาก ซับซ้อน และต้องใช้เวลาในการจัดทำมากเกินไป

- **ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชี** การบันทึกรายการที่เกี่ยวกับเงินของกิจการ กิจการไม่ได้มีการบันทึกรายการบัญชีอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ซึ่งรายการเกี่ยวกับเงินบางรายการไม่มีเอกสารหลักฐานการชำระเงิน เมื่อไม่มีการลงบัญชีทุกครั้งที่เกิดรายการ จึงทำให้ตัวเลขไม่บันทึกบัญชี หรือมีการบันทึกจำนวนเงินสูงหรือต่ำไป ส่งผลให้การคำนวณต้นทุนการผลิตไม่ถูกต้อง ครบถ้วน

4.1.3 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการระบบบัญชีสำหรับการประกอบอาชีพงานปูนปั้นพญานาค

ความต้องการระบบบัญชีสำหรับการประกอบอาชีพงานปูนปั้นพญานาค เจ้าของธุรกิจมีความคาดหวังและต้องการรูปแบบบัญชีที่สอดคล้องกับการดำเนินงานของธุรกิจ ในรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย สามารถบันทึกรายการบัญชีได้ถูกต้องและครบถ้วน

4.2 ขั้นตอนในการพัฒนาระบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพัฒนา เพื่อพัฒนาระบบบัญชีที่สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินงานธุรกิจงานปูนปั้นพญานาค ให้สามารถคำนวณต้นทุนการผลิตได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น กระบวนการศึกษาจึงเริ่มจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องตลอดจนการสัมภาษณ์เจ้าของกิจการงานปูนปั้นพญานาค เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ ปัญหาและอุปสรรค การจัดทำบัญชีของกิจการ เพื่อการออกแบบระบบบัญชี ให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจ

ก่อนการอบรมผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจพื้นฐานทางด้านการบัญชีของผู้เข้ารับการอบรม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาจัดการอบรมการทำบัญชีให้กับผู้ประกอบการผลิตงานปูนปั้นพญานาคตามรูปแบบที่ผู้ศึกษาได้พัฒนาขึ้น เมื่อเสร็จสิ้นการอบรมผู้ศึกษาจึงมอบเอกสารการทำบัญชีให้แก่ผู้เข้าร่วมอบรมเพื่อนำไปปฏิบัติเอง และหลังจากนั้นประมาณ 1 เดือน ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น

ที่มีต่อระบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคที่พัฒนา มีการปรับปรุงระบบบัญชีให้เกิดความสะดวกและเหมาะสม เช่น การปรับปรุงชื่อบัญชีให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ เป็นต้น รวมทั้งได้จัดเก็บข้อมูลการทำบัญชีของเจ้าของกิจการ ในการคำนวณต้นทุน อันนำไปสู่การสรุปผลการศึกษากการใช้สมุดต้นทุน เพื่อการพัฒนาระบบบัญชีที่เหมาะสม ให้ผู้ผลิตงานปูนปั้น สามารถนำไปปฏิบัติได้ ทั้งนี้ได้มีการจัดทำคู่มือระบบบัญชีเพื่อให้ผู้ผลิตได้นำไปศึกษาเพิ่มเติม หรือใช้เป็นคู่มือสำหรับการพัฒนาเพื่อนำไปประยุกต์ใช้กับงานปูนปั้นรูปอื่น ๆ หรือสามารถถ่ายทอดแก่ผู้อื่นหรือชุมชนได้

4.2.1 เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี

เอกสารประกอบการบันทึกบัญชีเป็นแบบฟอร์มและเอกสารที่ใช้สำหรับเป็นร่องรอยหลักฐานในการบันทึกบัญชี มีทั้งเอกสารที่ได้รับจากหน่วยงานภายนอกและเป็นเอกสารที่กิจการจัดทำขึ้นใช้เอง ดังตัวอย่างเอกสารบางชนิดในภาคผนวก ประกอบด้วย

1) เอกสารด้านรายได้ เป็นเอกสารที่กิจการจัดทำขึ้นเพื่อแสดงว่า กิจการมีรายได้จากการขายงานปูนปั้นพญานาค ได้แก่ ใบสำคัญรับเงิน เป็นเอกสารที่ผู้ผลิตได้ออกให้แก่ผู้ซื้อเมื่อได้รับเงินค่าสินค้า ใช้บันทึกการขายการลงในสมุดบัญชีรายได้

2) เอกสารด้านรายจ่าย เป็นเอกสารจากภายนอก ที่กิจการได้รับเมื่อมีการจ่ายเงิน หรือเพื่อซื้อวัตถุดิบ หรือวัสดุสิ้นเปลือง หรือจ่ายรายจ่ายอื่น ๆ โดยอาจเป็นเงินสดหรือเงินเชื่อ ได้แก่

2.1) บิลเงินสดหรือใบเสร็จรับเงินจากร้านขายวัสดุก่อสร้าง เช่น ใบเสร็จรับเงินที่ได้รับจากการซื้ออิฐมอญแดง เหล็กเส้น ปูนซีเมนต์ เป็นต้น ซึ่งจะใช้เป็นหลักฐานในการบันทึกการขายการลงในสมุดบัญชีต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาค

2.2) ใบส่งของ เป็นหลักฐานที่ได้รับกรณีที่ซื้อวัสดุที่ใช้ในการผลิตเป็นเงินเชื่อจากร้านขายวัสดุก่อสร้าง หรือหน่วยงานอื่น ซึ่งในเอกสารจะมีรายละเอียดระบุรายการเกี่ยวกับชื่อสินค้า จำนวนสินค้า ราคาต่อหน่วย ราคารวม และจำนวนเงินที่ต้องชำระ ซึ่งเอกสารหลักฐานนี้จะใช้สำหรับบันทึกสมุดบัญชีต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาค

ทั้งนี้ในเอกสาร ในข้อ 2.1 และ 2.2 ผู้บันทึกบัญชีต้องทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายเพื่อจำแนกข้อมูลสำหรับการบันทึกบัญชี แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับวัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการผลิต

4.2.2 ผังบัญชี

การจัดทำผังบัญชีของกิจการงานปูนปั้นพญานาคเป็นการพัฒนาระบบบัญชีร่วมกันระหว่างผู้ศึกษากับผู้ผลิตงานปูนปั้น เพื่อจำแนกค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนการผลิต สำหรับการบันทึกการขายการ

บัญชีต้นทุน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับวัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการผลิต ซึ่งแต่
 ละรายการบัญชีจะประกอบด้วยชื่อบัญชีที่สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินงานของกิจการงานปูน
 ปั้น โดยรายละเอียดของการบันทึกบัญชีแต่ละบัญชี ประกอบด้วย

1) การจำแนกประเภทบัญชีรายได้และค่าใช้จ่าย/ต้นทุนการผลิต

การจำแนกประเภทบัญชี	ชื่อบัญชี
บัญชีรายได้	รายได้จากการขาย
บัญชีต้นทุนการผลิต	
วัตถุดิบ	เหล็กเส้น ปูนซีเมนต์ ปูนขาว อิฐมอญ ทราย น้ำมันพืช น้ำมันละหุ่ง กระจก/เซรามิก กาวอีพอกซี สี
ค่าแรงงาน	ค่าแรงงาน
ค่าใช้จ่ายในการผลิต	วัตถุดิบทางอ้อม ค่าพาหนะ ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าเสื่อมราคา
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการผลิต
ต้นทุนทางการเงิน	ดอกเบี้ยจ่าย

2) รายละเอียดเกี่ยวกับบัญชี

2.1) บัญชีหมวดสินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียน

- เงินสด ใช้บันทึกรายการเกี่ยวกับการรับ หรือการจ่ายด้วยเงินสด
- ลูกหนี้ ใช้บันทึกรายการเกี่ยวกับการขายงานปูนปั้น กรณีลูกค้ายังไม่ได้ชำระเงิน

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

- อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต ใช้บันทึกรายการเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตที่มีอายุการใช้งานเกินกว่า 1 ปี เช่น เพลผสมปูน ถังใส่ปูน เกรียงเหล็ก จอบ พลั่ว เป็นต้น
- เครื่องมือที่ใช้ในการผลิต ใช้บันทึกมูลค่าของเครื่องมือที่ใช้ในการผลิตงานปูนปั้นพญานาค เช่น เครื่องไม้ปูน เป็นต้น
- รถยนต์ ใช้บันทึกรายการมูลค่าของรถยนต์
- โรงเรือน ใช้บันทึกรายการมูลค่าของโรงเรือน

2.2) บัญชีหมวดหนี้สิน

เจ้าหนี้

ใช้บันทึกรายการเกี่ยวกับหนี้สินที่เกิดจากการซื้อวัสดุที่ใช้ในการผลิตเป็นเงินเชื่อ

ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

ใช้บันทึกรายการบัญชีเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายการผลิตที่ค้างชำระ เช่น ค่าน้ำค้างจ่าย ค่าไฟฟ้าค้างจ่าย หรือค่าโทรศัพท์ค้างจ่าย เป็นต้น

เงินกู้ระยะยาว

ใช้บันทึกรายการเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินจากเจ้าหนี้อื่นที่ไม่ใช่ เจ้าหนี้ที่เกิดจากการซื้อวัสดุที่ใช้ในการผลิต เป็นเงินกู้ที่มีระยะเวลาในการผ่อนชำระ เกินกว่า 1 ปี

2.3) บัญชีหมวดส่วนของเจ้าของ

ทุน – เจ้าของกิจการ	ใช้บันทึกรายการเกี่ยวกับการนำเงินสดหรือสินทรัพย์อื่นมาลงทุน
กำไร(ขาดทุน)	เป็นบัญชีที่แสดงยอดผลต่างระหว่างรายได้ และ ต้นทุน/ค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปในการผลิตทั้งหมดในแต่ละรอบการผลิต

2.4) บัญชีรายได้

รายได้จากการขาย	ใช้บันทึกรายการเกี่ยวกับรายรับที่ได้จากการขายงาน ปูนปั้นพญานาค
-----------------	---

2.5) บัญชีหมวดค่าใช้จ่าย

ค่าวัสดุที่ใช้ในการผลิต	ใช้บันทึกรายการซื้อวัสดุที่ใช้ในการผลิต เช่น ปูนซีเมนต์ เหล็กเส้น เป็นต้น
ค่าแรงงาน	ใช้บันทึกรายการค่าแรงที่จ่ายไปในการปั้นรูป พญานาค
ค่าน้ำมัน	ใช้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต โดยบันทึกมูลค่า ของค่าใช้จ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่ต้องเสียไปในการ ติดตั้งงาน การจัดซื้อวัตถุดิบ และค่าน้ำมันที่ต้อง จ่ายไปเพื่อให้ได้มาซึ่งงานปูนปั้นพญานาค
ค่าโทรศัพท์	ใช้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต โดยบันทึกมูลค่า ของค่าใช้จ่ายจากการใช้โทรศัพท์เพื่อการติดตั้งงาน ปูนปั้น
ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า	ใช้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต โดยบันทึกมูลค่า ของค่าใช้จ่ายจากการใช้น้ำประปาและค่าไฟฟ้าที่ ต้องเสียไปในการผลิตงานปูนปั้น
ดอกเบี้ยจ่าย	ใช้บันทึกเป็นต้นทุนทางการเงิน โดยบันทึกมูลค่า ของดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดจากการกู้เงินจากสถาบัน การเงิน

4.2.3 ขั้นตอนการบันทึกบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค

การบันทึกบัญชีในสมุดต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค ผู้ศึกษาได้อธิบายขั้นตอนการบันทึกบัญชีให้กับผู้เข้าร่วมโครงการ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 รวบรวมเอกสารหลักฐานในการบันทึกบัญชี ที่เกี่ยวกับต้นทุนการผลิต และรายได้จากการขายงานปูนปั้นพญานาค

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์รายการค้าจากเอกสาร และลงบันทึกรายการลงในสมุดบัญชีต้นทุน ประกอบด้วย สมุดบัญชีต้นทุน จำนวน 3 เล่ม คือ สมุดบัญชีวัตถุดิบ สมุดบัญชีค่าแรงงาน และสมุดบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต

ขั้นที่ 3 รวบรวมรายการตามประเภทของต้นทุนแล้วนำผลรวมบันทึกลงในงบต้นทุนการผลิต

ขั้นที่ 4 บันทึกรายการลงในสมุดบัญชีรายได้ ซึ่งเป็นรายได้ที่เกิดจากการขายงานปูนปั้นพญานาค

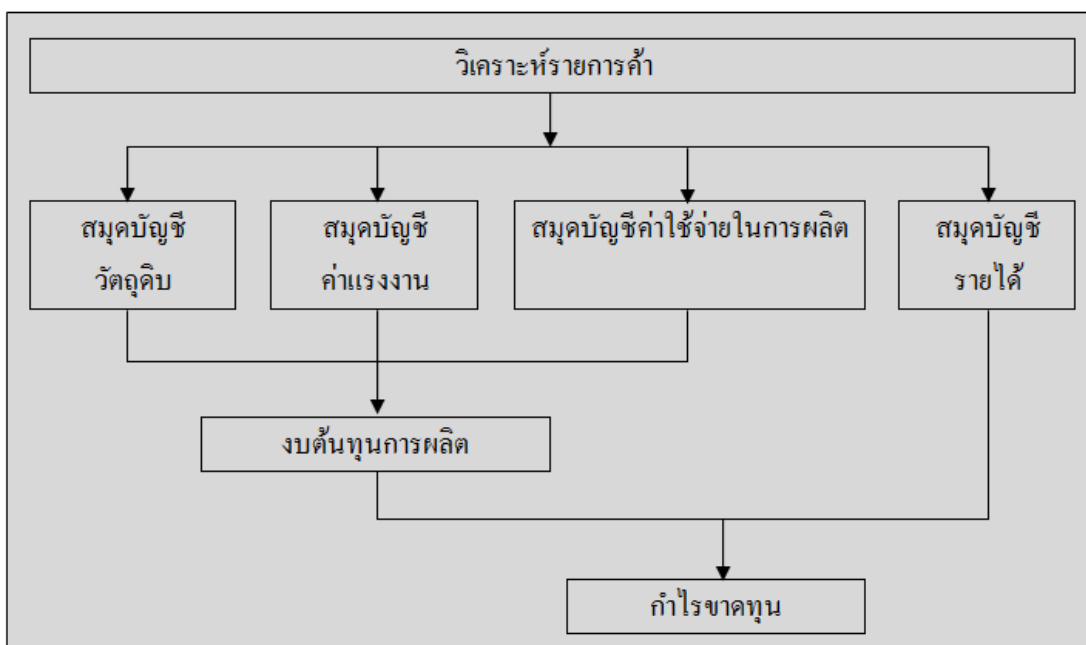
ขั้นที่ 5 กำหนดกำไร (ขาดทุน) จากการผลิตงานปูนปั้นพญานาค ด้วยการหาผลต่างระหว่างรายได้ และต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตในแต่ละรายการทั้งหมด เป็นการปิดบัญชี โดยมีการจัดทำหลังสิ้นสุดการส่งมอบงานปูนปั้นให้แก่ลูกค้า ซึ่งถ้ายอดรายได้สูงกว่ารายจ่าย แสดงว่ากิจการมีผลกำไรจากการดำเนินงานแต่ถ้ายอดรายได้ต่ำกว่ารายจ่ายแสดงว่ากิจการขาดทุน

ขั้นที่ 6 วิเคราะห์อัตราส่วนเพื่อประเมินค่าผลตอบแทนจากการลงทุน โดยคำนวณอัตรากำไรต่อต้นทุน และอัตรากำไรต่อยอดขาย

ขั้นตอนการจัดทำบัญชีต้นทุนของกิจการงานปูนปั้นพญานาค สามารถจัดทำเป็นระบบบัญชี โดยสร้างเป็นแผนผังการดำเนินงานและขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนผังการบันทึกบัญชี

ภาพที่ 4.1 แสดงแผนผังการบันทึกบัญชีต้นทุนและการคำนวณกำไรขาดทุน

4.2.4 สมุดบัญชีกำไรขาดทุน

สมุดบัญชีกำไรขาดทุนเป็นรูปแบบสมุดบัญชีที่ผู้ศึกษาได้จัดทำขึ้น โดยให้สอดคล้องกับลักษณะของกิจการผลิตงานปูนปั้นพญานาค ใช้บันทึกรายการบัญชีด้วยมือ ประกอบด้วยสมุดบัญชี 3 ส่วน

- 1) สมุดบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค ประกอบด้วย บัญชีวัตถุดิบ บัญชีค่าแรงงาน และบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต
- 2) สมุดบัญชีรายได้ เป็นรายได้ที่เกิดจากการขายงานปูนปั้นพญานาค
- 3) สมุดบัญชีกำไร - ขาดทุน จากการประกอบอาชีพงานปูนปั้นพญานาค

1) สมุดบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค

1.1) สมุดบัญชีวัตถุดิบ

การบันทึกรายการบัญชีเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับวัตถุดิบของกิจการผลิตงานปูนปั้นพญานาค ซึ่งผู้บันทึกบัญชีต้องทำการวิเคราะห์รายการค้า และบันทึกรายการเฉพาะรายการที่เป็นวัตถุดิบที่ในการผลิตเท่านั้น ซึ่งได้แก่ เหล็กเส้น ปูนซีเมนต์ ปูนขาว อิฐมอญแดง ทราย น้ำมันพืช น้ำมันละหุ่ง กระจก/เซรามิก กาวอีพอกซี และสี ทั้งนี้การบันทึกรายการเกี่ยวกับ

วัตถุดิบ การซื้อด้วยเงินสดและเงินเชื่อจะบันทึกรวมอยู่ในสมุดบัญชีเล่มเดียวกัน แต่จะทำการจำแนกหากมีการจ่ายซื้อสดจะบันทึกจำนวนเงินในช่องการจ่ายเงินเป็นเงินสด หากเป็นการซื้อเชื่อจะบันทึกรายการลงในช่องการจ่ายเงิน ลงในช่องเจ้าหนี้ และในวันที่ชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ จะมีการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง พร้อมทั้งระบุวันที่ที่ชำระเงิน รูปแบบสมุดบัญชีวัตถุดิบ ดังแสดงไว้ในภาพที่ 4.2

1.2) สมุดบัญชีค่าแรงงาน

ใช้บันทึกรายการบัญชีเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าแรงงานที่เกิดขึ้นจากการผลิตงานปูนปั้นพญานาค ซึ่งผู้บันทึกบัญชีต้องทำการจดบันทึกรายการเกี่ยวกับค่าแรงงานเป็นประจำทุกวัน รูปแบบสมุดบัญชีค่าแรงงาน ดังแสดงไว้ใน ภาพที่ 4.3

1.3) สมุดบัญชีค่าใช้จ่ายการผลิต

ใช้บันทึกรายการบัญชีเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการผลิตโดยตรง หรือค่าใช้จ่ายที่นอกเหนือจากรายการวัตถุดิบที่ใช้ผลิตงานปูนปั้นโดยตรง หรือเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการใช้สาธารณูปโภค ค่าเสื่อมราคา หรือค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ทั้งนี้การบันทึกรายการเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการผลิต การจ่ายด้วยเงินสดและรายการค้างจ่ายจะบันทึกรวมอยู่ในสมุดบัญชีเล่มเดียวกัน แต่จะทำการจำแนกรายการ คือ หากมีการจ่ายสดจะบันทึกจำนวนเงินในช่องการจ่ายเงินสด หากเป็นการซื้อเชื่อหรือยังไม่ได้ชำระเงิน จะบันทึกการจ่ายเงิน ลงในช่องเจ้าหนี้/ค้างจ่าย และในวันที่ชำระเงิน จะมีการทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง พร้อมทั้งระบุวันที่ที่ชำระเงิน รูปแบบสมุดบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต ดังแสดงไว้ในภาพที่ 4.4

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

1.4) การคำนวณต้นทุนการผลิต

เมื่อจำแนกและบันทึกรายการบัญชีเกี่ยวกับต้นทุน/ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่จ่ายไปในการผลิตแล้ว จะทำการรวมยอดรายการตามประเภทของต้นทุนทั้งหมดแล้วนำผลรวมบันทึกลงในงบต้นทุนการผลิต และนำจำนวนตัวเลขไปคำนวณหาต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยการผลิต รูปแบบของต้นทุนการผลิต ดังแสดงไว้ในภาพที่ 4.5

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

งานปูนปั้นพญานาค		
งบประมาณการผลิต		
งานสิ่งผลิตเลขที่.....		
		หน่วย : บาท
วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต		
เหล็ก 3 หุน	
ปูนซีเมนต์	
ปูนขาว	
อิฐมอญแดง	
ทราย	
น้ำมันพืช	
น้ำมันละหุ่ง	
กระจก/เซรามิก	
กาวอีพอกซี	
สี	
ค่าแรงงาน		_____
ค่าใช้จ่ายในการผลิต		_____
วัตถุดิบทางอ้อม	
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	
ค่าน้ำประปา	
ค่าไฟฟ้า	
ค่าโทรศัพท์	
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	
ค่าเสื่อมราคา	
รวมค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งสิ้น	(1)	_____
ปริมาณการผลิต (ตัว/งาน)	(2)	_____
เฉลี่ยต้นทุนการผลิตต่อหน่วย (1) / (2)		_____
		**

ภาพที่ 4.5 แสดงต้นทุนการผลิต

2) สมุดบัญชีรายได้

เป็นสมุดบัญชีที่ใช้บันทึกรายการเกี่ยวกับการขายและการรับเงินจากการขายงานปูนปั้น
 พญานาค รูปแบบสมุดบัญชีรายได้จะแสดงข้อมูลรายการเกี่ยวกับรายละเอียดการขาย และรายการ
 รับเงิน รูปแบบสมุดบัญชีรายได้ ดังแสดงไว้ในภาพที่ 4.6

รายละเอียดการขาย						
สินค้าที่ผลิต		งานปูนปั้นพญานาค				
จำนวนที่ผลิต		-----			ตัว	
ราคาต่อหน่วย ตัวละ		-----			บาท	
ราคารวม		-----			บาท	
เงื่อนไขการชำระเงิน		☐ ชำระเป็นงวด จำนวน -----		งวด		
		☐ ชำระครั้งเดียว				
สมุดบัญชีรายได้						
พ.ศ.		เลขที่		รายการ	รายได้รับ	มูลค่าคงเหลือ
เดือน	วันที่	เอกสาร				
				รวม		

ภาพที่ 4.6 แสดงสมุดบัญชีรายได้

3) สมุดบัญชีกำไร – ขาดทุน จากการผลิตงานปูนปั้นพญานาค

การคำนวณกำไร (ขาดทุน) จากการผลิตงานปูนปั้นพญานาค จะคำนวณโดยการหาผลต่างระหว่างรายได้ และต้นทุน/ค่าใช้จ่ายในการผลิตในแต่ละรายการทั้งหมด ซึ่งจะมีการจัดทำหลังสิ้นสุดการส่งมอบงานปูนปั้นให้แก่ลูกค้า ซึ่งถ้ายอดรายได้สูงกว่ารายจ่าย แสดงว่ากิจการมีผลกำไรจากการดำเนินงานแต่ถ้ายอดรายได้ต่ำกว่ารายจ่ายแสดงว่ากิจการขาดทุน รูปแบบการคำนวณกำไร (ขาดทุน) จากการผลิตงานปูนปั้นพญานาค ดังแสดงไว้ในภาพที่ 4.7

งานปูนปั้นพญานาค		
งบกำไรขาดทุน		
สำหรับรอบระยะเวลาการผลิต.....		
รายได้		
รายได้จากการขาย
รายได้อื่น
หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย		
วัตถุดิบทางตรง
แรงงานทางตรง
ค่าใช้จ่ายในการผลิต
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร
ต้นทุนทางการเงิน	
กำไร(ขาดทุน)จากการผลิตงานปูนปั้น	

ภาพที่ 4.7 แสดงงบกำไรขาดทุนจากการผลิตงานปูนปั้นพญานาค

4.3 การเก็บข้อมูลก่อนการอบรม

ผู้ศึกษาได้จัดทำแบบสอบถามความคิดเห็นของกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพของระบบบัญชีที่พัฒนา อันนำไปสู่ความสามารถในการวัดผลการดำเนินงานของกิจการได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ทั้งยังเป็นข้อมูลสำคัญที่จะนำไปสู่การกำหนดราคาขายที่เหมาะสม และสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนงานในอนาคต เพื่อประกอบการวิเคราะห์ตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจได้ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจะเริ่มตั้งแต่ก่อนการอบรม โดยใช้แบบสอบถามเพื่อสำรวจความรู้ ความเข้าใจในการทำบัญชี แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

4.3.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะการทำงาน ลักษณะการจัดทำบัญชี ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ลักษณะการทำงาน ความต้องการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจในอนาคต ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ หรือประสบการณ์ในการทำงาน การผ่านการอบรมทางด้านการบัญชี ลักษณะการจัดทำบัญชี (ตารางที่ 4.1 – 4.11)

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	7	100.00
หญิง	-	-
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี	-	-
21 – 30 ปี	3	42.86
31 – 40 ปี	3	42.86
41 – 50 ปี	1	14.28
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี ร้อยละ 42.86 อายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 42.86 อายุระหว่าง 41 – 50 ปี ร้อยละ 14.28 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	5	71.43
สมรส	2	28.57
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ร้อยละ 71.43 และสมรส ร้อยละ 28.57 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	1	14.285
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.	1	14.285
อนุปริญญา หรือ ปวส.	2	28.57
ปริญญาตรี	3	42.86
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 42.86 รองลงมาจบการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ร้อยละ 28.57 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ร้อยละ 14.285 และจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ร้อยละ 14.285

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะการทำงาน

ลักษณะการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เจ้าของกิจการ	1	14.29
รับจ้างปั้นรูป		
- งานประจำ	6	85.71
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำงานรับจ้างปั้นรูป โดยทำเป็นงานประจำ ร้อยละ 85.71 รองลงมาเป็นเจ้าของกิจการ ร้อยละ 14.29 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม (เฉพาะที่ทำงานรับจ้างปั้นรูป) จำแนกตามที่มีความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการหรือเป็นเจ้าของกิจการงานปูนปั้นพญานาคในอนาคต

ความต้องการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต้องการ	6	100.00
ไม่ต้องการ	-	-
รวม	6	100.00

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานรับจ้างปั้นรูปทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 มีความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการหรือเป็นเจ้าของกิจการงานปูนปั้นพญานาคในอนาคต

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ หรือประสบการณ์ในการทำงาน

ระยะเวลา/ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	5	71.43
6 – 10 ปี	1	14.285
11 – 15 ปี	-	-
มากกว่า 15 ปี	1	14.285
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ หรือ ประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี ร้อยละ 71.43 ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ เท่ากัน อยู่ระหว่าง 6 – 10 ปี ร้อยละ 14.285 และมากกว่า 15 ปี ร้อยละ 14.285

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการผ่านการอบรม ทางด้านการบัญชี

การผ่านการอบรมทางด้านการบัญชี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	2	28.57
ไม่เคย	5	71.43
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยผ่านการอบรมทางด้านการ บัญชี ร้อยละ 71.43 รองลงมาเคยผ่านการอบรม ร้อยละ 28.57 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการจัดทำบัญชีเกี่ยวกับ รายรับ รายจ่าย ในการประกอบอาชีพ

การจัดทำบัญชี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทำ	6	85.71
ไม่ทำ	1	14.29
รวม	7	100.00

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการจัดทำบัญชีเกี่ยวกับรายรับ รายจ่าย ในการประกอบอาชีพ ร้อยละ 85.71 และไม่มีการจัดทำ ร้อยละ 14.29 โดยผู้ตอบ แบบสอบถามที่ไม่ได้จัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายให้เหตุผลว่าการบัญชีนั้นเข้าใจยาก

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการจัดทำบัญชีเกี่ยวกับรายรับ รายจ่าย ในการประกอบอาชีพ จำแนกตามระดับความถี่ในการจัดทำบัญชี

ความถี่ในการจัดทำบัญชี	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทุกครั้งที่เกิดรายการหรือทำทุกวัน	3	50.00
ทำทุกเดือน	3	50.00
รวม	6	100.00

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการจัดทำบัญชีเกี่ยวกับรายรับ รายจ่าย ในการประกอบอาชีพ จำนวนทั้งหมด 6 คน มีระดับความถี่ในการจัดทำบัญชีทุกครั้งที่เกิดรายการ หรือทำทุกวัน ร้อยละ 50.00 และทำทุกเดือน ร้อยละ 50.00

4.3.2 ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดทำบัญชี เป็นการประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการบัญชี เช่น ความสามารถในการจำแนกประเภทของสินทรัพย์ การรับรู้รายได้ ค่าใช้จ่าย และการจำแนกต้นทุนการผลิต (ตารางที่ 4.11)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับ การจัดทำบัญชี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี	จำนวนและร้อยละ		
	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่แน่ใจ
1. การจัดทำบัญชี คือ การจดบันทึกและสรุปรายการที่เกี่ยวกับเงิน	7 (100.00)	-	-
2. เงินสด เงินฝากธนาคาร เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน	5 (71.43)	1 (14.29)	1 (14.28)
3. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน	5 (71.43)	2 (28.57)	-
4. รับเงินมัดจำงานปูนปั้นจากลูกค้าเป็นรายได้	-	7 (100.00)	-
5. การซื้อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในงานปูนปั้นเป็นค่าใช้จ่าย ของกิจการ	1 (14.29)	6 (85.71)	-
6. ส่วนประกอบที่สำคัญสำหรับการปั้นรูป เช่น ปูนซีเมนต์ ปูนขาว เป็นวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต	7 (100.00)	-	-
7. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ในกิจการงานปูนปั้น เป็นต้นทุนในการผลิตงานปูนปั้น	5 (71.43)	2 (28.57)	-
8. รถยนต์ที่ใช้สำหรับกิจการงานปูนปั้น จำเป็นต้องมีการคำนวณค่าเสื่อมราคา แล้วนำเอาจำนวนค่าเสื่อมราคานั้นรวมเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการผลิต	5 (71.43)	2 (28.57)	-
9. ค่าจ้างแรงงานที่จ่ายไปเพื่อการผลิตงานปูนปั้นพญานาค จำเป็นต้องนำมาคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต	7 (100.00)	-	-
10. เงินที่ได้รับหลังจากส่งมอบงานปูนปั้นพญานาค ถือว่าเป็นรายได้ของกิจการ	6 (85.71)	1 (14.29)	-
11. ควรมีการจดบันทึกรายการทุกรายการที่กระทบต่อรายได้ และค่าใช้จ่ายของกิจการงานปูนปั้น เพื่อให้สามารถคำนวณกำไรขาดทุนจากการผลิตได้อย่างถูกต้อง	7 (100.00)	-	-
12. ค่าใช้จ่ายของกิจการงานปูนปั้นพญานาค ประกอบด้วย วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตโดยตรง ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการผลิต	7 (100.00)	-	-

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี	จำนวนและร้อยละ		
	ตอบถูก	ตอบผิด	ไม่แน่ใจ
13. กิจกรรมงานปูนปั้นสามารถคำนวณกำไร โดยเอา รายได้จากการขายงานปูนปั้นพญานาค หักด้วยค่าใช้จ่ายจากการผลิตงานปูนปั้นพญานาคที่เกิดขึ้นทั้งหมด	5 (71.43)	1 (14.285)	1 (14.285)
14. เงินที่ได้จากการขายงานปูนปั้นทั้งหมดเป็นกำไรของกิจการ	5 (71.43)	2 (28.57)	-
15. ในการจัดทำบัญชีที่ดี ควรทำปีละครั้ง โดยใช้ข้อมูลทางบัญชี เพื่อการเสียภาษีเท่านั้น	3 (42.86)	3 (42.86)	1 (14.28)
รวม	5 (71.43)	1.8 (25.71)	0.2 (2.86)

จากตารางที่ 4.11 โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้จัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายให้เหตุผลว่าการบัญชีนั้นเข้าใจยาก

พบว่า จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามก่อนอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี ซึ่งส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี โดยรวมตอบถูกร้อยละ 71.43 ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี โดยรวมตอบผิดร้อยละ 25.71 และไม่แน่ใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี โดยรวมตอบไม่แน่ใจร้อยละ 2.86

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี สูงสุดสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. การจดบันทึกและสรุปรายการที่เกี่ยวกับเงิน ส่วนประกอบที่สำคัญสำหรับการป็นรูป เช่น ปูนซีเมนต์ ปูนขาว เป็นวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ค่าจ้างแรงงานที่จ่ายไปเพื่อการผลิตงานปูนปั้นพญานาค จำเป็นต้องนำมาคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต ควรมีการจดบันทึกรายการทุกรายการที่กระทบต่อรายได้ ค่าใช้จ่ายของกิจกรรมงานปูนปั้น เพื่อให้สามารถคำนวณกำไรขาดทุนจากการผลิตได้อย่างถูกต้อง ค่าใช้จ่ายของกิจกรรมงานปูนปั้นพญานาค ประกอบด้วย วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตโดยตรง ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการผลิต ร้อยละ 100.00

2. เงินที่ได้รับหลังจากส่งมอบงานปูนปั้นพญานาค ถือว่าเป็นรายได้ของกิจการ ร้อยละ 85.71

3. เงินสด เงินฝากธนาคาร เป็นสินทรัพย์หมุนเวียนและที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ในกิจกรรมงานปูนปั้น เป็นต้นทุนในการผลิตงานปูนปั้น รถยนต์ที่ใช้สำหรับกิจกรรมงานปูนปั้น จำเป็นต้องมีการคำนวณค่า

เสื่อมราคา แล้วนำเอาจำนวนค่าเสื่อมราคานั้นรวมเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการผลิต กิจกรรมงานปูนปั้นสามารถคำนวณกำไร โดยนำรายได้จากการขายงานปูนปั้นพญานาค หักด้วยค่าใช้จ่ายจากการผลิตงานปูนปั้นพญานาคที่เกิดขึ้นทั้งหมด เงินที่ได้จากการขายงานปูนปั้นทั้งหมดเป็นกำไรของกิจการ เท่ากัน ร้อยละ 71.43

เรื่องที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความรู้ความเข้าใจสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. การรับเงินมัดจำงานปูนปั้นจากลูกค้าโดยถือว่าเป็นรายได้ ร้อยละ 100.00
2. การซื้อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในงานปูนปั้นเป็นค่าใช้จ่ายของกิจการ ร้อยละ 85.71
3. การจัดทำบัญชีที่ดี ควรทำ ปีละครั้ง โดยใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการเสียภาษีเท่านั้น ร้อยละ 42.86

ผู้ตอบแบบสอบถาม ไม่แน่ใจในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี คือ กิจกรรมงานปูนปั้นสามารถคำนวณกำไร โดยเอารายได้จากการขายงานปูนปั้นพญานาค หักด้วยค่าใช้จ่ายจากการผลิตงานปูนปั้นพญานาคที่เกิดขึ้นทั้งหมด และในการจัดทำบัญชีที่ดี ควรทำ ปีละครั้ง โดยใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการเสียภาษีเท่านั้น เท่ากัน ร้อยละ 14.28

4.3.3 ประโยชน์ ความสำคัญของการจัดทำบัญชี และความต้องการการจัดทำบัญชีในการพัฒนาอาชีพ ประกอบด้วยข้อมูล 2 ส่วน ข้อมูลส่วนแรก คือ ประโยชน์ ความสำคัญของการจัดทำบัญชี และข้อมูลส่วนที่ 2 คือ ความต้องการในการจัดทำบัญชี (ตารางที่ 4.12 – 4.13)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.12 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความเห็นที่มีต่อประโยชน์และความสำคัญของการทำบัญชี

ประโยชน์และความสำคัญของการทำบัญชี	จำนวนและร้อยละ					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)		
1. การทำบัญชีมีความสำคัญสำหรับการประกอบอาชีพ	5 (71.43)	2 (28.57)	-	-	-	4.71	มากที่สุด
2. การทำบัญชีสามารถช่วยให้รับรู้ถึงรายรับ – รายจ่ายจากการประกอบอาชีพ	5 (71.43)	1 (14.29)	1 (14.28)	-	-	4.57	มากที่สุด
3. หากมีการจัดทำบัญชีอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้สามารถวางแผนการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม	5 (71.43)	1 (14.29)	1 (14.28)	-	-	4.57	มากที่สุด
4. การจัดทำบัญชี ช่วยให้สามารถคำนวณต้นทุนการผลิต และรับรู้กำไรจากการประกอบอาชีพได้	4 (57.14)	2 (28.57)	1 (14.28)	-	-	4.43	มาก
5. การจัดทำบัญชีจากการประกอบอาชีพจะเป็นแนวทางที่สำคัญในการนำข้อมูลไปใช้สำหรับการวางแผนการผลิต การควบคุมต้นทุน และกำหนดราคาขาย	5 (71.43)	1 (14.29)	1 (14.28)	-	-	4.57	มากที่สุด
ผลรวมค่าเฉลี่ย						4.57	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าการจัดทำบัญชีมีประโยชน์และมีความสำคัญ โดยรวมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.57 โดยให้ลำดับความเห็น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. การทำบัญชีมีความสำคัญสำหรับการประกอบอาชีพ (ค่าเฉลี่ย 4.71)
2. การทำบัญชีจะสามารถช่วยให้รับรู้ถึงรายรับ – รายจ่ายจากการประกอบอาชีพ หากมีการจัดทำบัญชีอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้สามารถวางแผนการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม การ

จัดทำบัญชีจากการประกอบอาชีพจะเป็นแนวทางที่สำคัญในการนำข้อมูลไปใช้สำหรับการวางแผนการผลิต การควบคุมต้นทุน และกำหนดราคาขาย (ค่าเฉลี่ย 4.57)

3. การจัดทำบัญชีอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้สามารถวางแผนการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.43)

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยและความเห็นที่มีต่อความต้องการในการจัดทำบัญชี

ความต้องการในการจัดทำบัญชี	ระดับความเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)		
1. การจัดทำบัญชีมีความสำคัญต่อธุรกิจของ/ธุรกิจที่ทำงาน ดังนั้นกิจการงานปูนปั้นจึงมีความต้องการระบบบัญชีที่สอดคล้องกับลักษณะธุรกิจ	4 (57.14)	3 (42.86)	-	-	-	4.57	มากที่สุด
2. การจัดทำบัญชี จะทำให้สามารถคำนวณต้นทุนการผลิตได้ถูกต้อง ดังนั้นกิจการจึงมีความต้องการระบบบัญชีต้นทุนเพื่อให้สามารถนำข้อมูลทางการเงินไปใช้วางแผนหรือกำหนดราคาขายได้	1 (14.29)	6 (85.71)	-	-	-	4.14	มาก
3. กิจการงานปูนปั้นมีความต้องการคำแนะนำด้านการจัดทำบัญชีในรูปแบบที่ง่ายไม่ซับซ้อน	4 (57.14)	3 (42.86)	-	-	-	4.57	มากที่สุด
4. หากกิจการงานปูนปั้นมีระบบบัญชีที่เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะการประกอบธุรกิจ/อาชีพ จะทำให้มีพฤติกรรมการจัดทำบัญชีที่ดีขึ้น	3 (42.86)	4 (57.14)	-	-	-	4.43	มาก
ผลรวมค่าเฉลี่ย						4.43	มาก

จากตารางที่ 4.13 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการในการจัดทำบัญชี โดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 4.43 โดยให้ลำดับความต้องการในการจัดทำบัญชี เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. การจัดทำบัญชีมีความสำคัญต่อธุรกิจ/ธุรกิจที่ทำงาน ดังนั้นกิจการงานปูนปั้นจึงมีความต้องการระบบบัญชีที่สอดคล้องกับลักษณะธุรกิจ กิจการงานปูนปั้นมีความต้องการที่จะได้รับคำแนะนำด้านการจัดทำบัญชีในรูปแบบที่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.57)

2. หากกิจการงานปูนปั้นมีระบบบัญชีที่เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะการประกอบธุรกิจ/อาชีพ จะทำให้มีพฤติกรรมการจัดทำบัญชีที่ดีขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.43)

3. การจัดทำบัญชี จะทำให้สามารถคำนวณต้นทุนการผลิตได้ถูกต้อง ดังนั้นกิจการงานปูนปั้นจึงมีความต้องการระบบบัญชีต้นทุนเพื่อให้สามารถนำข้อมูลทางการเงินไปใช้วางแผนหรือกำหนดราคาขายได้ (ค่าเฉลี่ย 4.14)

4.4 การเก็บข้อมูลหลังเข้าร่วมการอบรม

หลังเข้าร่วมการอบรมผู้ศึกษาได้นำระบบบัญชีที่พัฒนาให้เจ้าของกิจการนำไปใช้ และนำแบบฝึกหัดให้กลุ่มผู้ผลิตงานปูนปั้นพญานาคได้ฝึกลงรายการ จากนั้นได้สอบถามความคิดเห็นกลุ่มผู้เข้าร่วมโครงการ เพื่อสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อระบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคที่พัฒนา ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ความเห็นของผู้ผลิตงานปูนปั้นต่อระบบบัญชีที่พัฒนา ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้ผลิตงานปูนปั้นพญานาค ทั้งนี้ข้อมูลทั่วไปในส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลเดิมที่ได้จากการตอบแบบสอบถามก่อนเข้าร่วมการอบรม ดังนั้นในส่วนนี้ผู้ศึกษาจึงไม่ขอแสดงเนื่องจากได้แสดงข้อมูลไว้แล้ว ในตารางที่ 4.1 – 4.5

4.4.1 ความเห็นต่อระบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคที่พัฒนา ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ ประโยชน์ของการจัดทำบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคหลังการอบรม ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาระบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค ความต้องการการจัดทำบัญชีเพื่อการพัฒนาอาชีพ (ตารางที่ 4.14 – 4.16)

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความคิดเห็นที่มีต่อประโยชน์ของการทำ
บัญชี ต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค

ประโยชน์ของการจัดทำบัญชี หลังการอบรม	จำนวนและร้อยละ					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)		
1. หลังเข้ารับการอบรมทำให้มีความเข้าใจในหลักการจัดทำบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคมากขึ้น	2 (28.57)	5 (71.43)	-	-	-	4.29	มาก
2. หลังเข้ารับการอบรมทำให้สามารถวิเคราะห์รายการรับ – จ่ายเงินที่เกิดจากการผลิตงานปูนปั้นได้อย่างถูกต้อง และสามารถแยกได้ตามหมวดหมู่	3 (42.86)	3 (42.86)	1 (14.28)	-	-	4.29	มาก
3. หลังเข้ารับการอบรมทำให้เข้าใจและสามารถลงรายการบัญชีต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาคได้ง่ายและถูกต้องมากขึ้น	1 (14.28)	4 (57.14)	2 (28.57)	-	-	3.86	มาก
4. หลังเข้ารับการอบรมทำให้เห็นว่าการจัดทำบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคสามารถทำได้ง่ายและควรทำอย่างสม่ำเสมอ	3 (42.86)	3 (42.86)	1 (14.28)	-	-	4.29	มาก
5. การอบรมทำให้มีความพึงพอใจและมีความต้องการที่จะทำบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค	2 (28.57)	4 (57.14)	1 (14.29)	-	-	4.14	มาก
ผลรวมค่าเฉลี่ย						4.17	มาก

จากตารางที่ 4.14 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยต่อประโยชน์ของการจัดทำบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคหลังการอบรมโดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 โดยให้ลำดับความเห็นเรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. หลังเข้ารับการอบรมทำให้มีความเข้าใจในหลักการจัดทำบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคมากขึ้น หลังเข้ารับการอบรมทำให้สามารถวิเคราะห์รายการรับ – จ่ายเงินได้อย่างถูกต้อง และสามารถแยกได้ตามหมวดหมู่ หลังเข้ารับการอบรมทำให้เห็นว่ากรจัดทำบัญชีสามารถทำได้ง่ายและควรทำอย่างสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย 4.29)

2. การอบรมทำให้มีความพึงพอใจและมีความต้องการที่จะทำบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค (ค่าเฉลี่ย 4.14)

3. หลังเข้ารับการอบรมทำให้เข้าใจและสามารถลงรายการบัญชีต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาคได้ง่ายและถูกต้องมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.86)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความเห็นที่มีต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาระบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค

ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาระบบบัญชี ต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค	จำนวนและร้อยละ					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)		
1. รูปแบบบัญชีสามารถเข้าใจและปฏิบัติได้ง่าย	3 (42.86)	4 (57.14)	-	-	-	4.43	มาก
2. การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนาทำให้รู้ข้อมูลรายได้ที่ถูกต้องและครบถ้วน	4 (57.14)	2 (28.57)	1 (14.28)	-	-	4.43	มาก
3. การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนาทำให้รู้ข้อมูลรายจ่ายได้ถูกต้องและครบถ้วน	5 (71.43)	2 (28.57)	-	-	-	4.71	มากที่สุด
4. การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ทำให้สามารถคำนวณต้นทุนการผลิตได้อย่างถูกต้อง	3 (42.86)	4 (57.14)	-	-	-	4.43	มาก
5. การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ช่วยทำให้สามารถกำหนดราคาขายได้อย่างเหมาะสม และกำหนดอัตรากำไรที่ต้องการได้อย่างชัดเจน	5 (71.43)	2 (28.57)	-	-	-	4.71	มากที่สุด
6. การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ทำให้สามารถรับรู้กำไรขาดทุนจากการประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้อง	3 (42.86)	4 (57.14)	-	-	-	4.43	มาก
7. การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ทำให้รู้ข้อมูลหนี้สินและวางแผนการชำระหนี้สินได้อย่างถูกต้อง	2 (28.57)	3 (42.86)	2 (28.57)	-	-	4.00	มาก
8. การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ทำให้สามารถนำข้อมูลบัญชีไปวางแผนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2 (28.57)	4 (57.14)	1 (14.28)	-	-	4.14	มาก
ผลรวมค่าเฉลี่ย						4.41	มาก

จากตารางที่ 4.15 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาระบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค โดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.41 โดยให้ลำดับความเห็น เรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนาทำให้รู้ข้อมูลรายจ่ายได้ถูกต้องและครบถ้วน การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ช่วยทำให้สามารถกำหนดราคาขายได้อย่างเหมาะสม และกำหนดอัตรากำไรที่ต้องการได้อย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 4.71)

2. รูปแบบบัญชีสามารถเข้าใจและปฏิบัติได้ง่าย การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนาทำให้รู้ข้อมูลรายได้ที่ถูกต้องและครบถ้วน การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ทำให้สามารถคำนวณต้นทุนการผลิตได้อย่างถูกต้อง การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ทำให้สามารถรับรู้กำไร ขาดทุนจากการประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้อง (ค่าเฉลี่ย 4.43)

3. การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ทำให้สามารถนำข้อมูลบัญชีไปวางแผนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.14)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและระดับความเห็นที่มีต่อความต้องการการจัดทำ
บัญชีเพื่อการพัฒนาอาชีพ

ความต้องการการจัดทำบัญชีเพื่อ การพัฒนาอาชีพ	จำนวนและร้อยละ					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)		
1. รูปแบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้น พญานาคที่พัฒนามีความ เหมาะสม สอดคล้องกับความ ต้องการของผู้ทำบัญชี และ เหมาะสมกับการคำนวณต้นทุน การประกอบอาชีพงานปูนปั้น	2 (28.57)	5 (71.43)	-	-	-	4.29	มาก
2. การบันทึกรายการรับเงิน - จ่าย เงิน สำหรับการประกอบอาชีพ อย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้สามารถ วางแผนการผลิต และกำหนด ราคาได้อย่างเหมาะสมและมี ประสิทธิภาพ	4 (57.14)	3 (42.86)	-	-	-	4.57	มาก ที่สุด
3. คิดว่าความรู้ทางด้านการบัญชี ต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคมี ประโยชน์ สามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับงานปั้นรูปอื่น ๆ และสามารถถ่ายทอดแก่ผู้อื่นหรือ ชุมชนได้	4 (57.14)	3 (42.86)	-	-	-	4.57	มาก ที่สุด
ผลรวมค่าเฉลี่ย						4.48	มาก

จากตารางที่ 4.16 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยต่อความต้องการการจัดทำบัญชีเพื่อ
การพัฒนาอาชีพ โดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 4.48 โดยให้ลำดับความต้องการเรียงจาก
มากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. การบันทึกรายการรับเงิน - จ่าย เงิน สำหรับการประกอบอาชีพอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้
สามารถวางแผนการผลิต และกำหนดราคาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ คิดว่าความรู้
ทางด้านการบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคมีประโยชน์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานปั้นรูป
อื่น ๆ และสามารถถ่ายทอดแก่ผู้อื่นหรือชุมชนได้ (ค่าเฉลี่ย 4.57)

2. รูปแบบบัญชีที่พัฒนามีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้ทำบัญชี และเหมาะสมกับการคำนวณต้นทุนการประกอบอาชีพ (ค่าเฉลี่ย 4.29) ตามลำดับ

4.4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้ผลิตงานปูนปั้นพญานาค ผู้เข้าร่วมโครงการ ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบัญชีสำหรับธุรกิจงานปูนปั้นพญานาค จำนวน 2 คน รายละเอียดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ คือ ต้องการให้มีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ด้านการจัดทำบัญชี โดยเฉพาะหลักการคิดและทักษะการจัดทำบัญชีในรูปแบบที่เข้าใจง่าย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบบัญชีและการคำนวณต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาค บ้านแม่เตี้ยะใต้ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบบัญชีสำหรับผู้ผลิตงานปูนปั้นพญานาค ให้สามารถนำข้อมูลบัญชีไปใช้ในการคำนวณต้นทุนและวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

การศึกษานี้เป็นการศึกษาโดยเก็บข้อมูลแบบปฐมภูมิด้วยการจัดทำแบบสอบถามผู้ที่มีอาชีพปั้นรูปงานปูนปั้นพญานาคจำนวน 7 ราย แล้วนำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อระบบบัญชีที่พัฒนา ในการคำนวณต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาค ซึ่งสามารถสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นโดยการสัมภาษณ์เจ้าของธุรกิจ

ข้อมูลทั่วไปของผู้รับการสัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์ นายบุญตัน กาละวิน ให้การสัมภาษณ์ วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2557 ให้การสัมภาษณ์ ณ บ้านแม่เตี้ยะใต้ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ

เจ้าของธุรกิจงานปูนปั้นพญานาค เป็นกิจการเจ้าของคนเดียว ได้ดำเนินงานมาประมาณ 15 ปี มีการนำเงินสดมาลงทุนเริ่มแรก จำนวน 50,000 บาท ใช้สร้างโรงเรือน 25,000 บาท ซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ในการผลิต 15,000 บาท และเงินทุนสำรองเพื่อใช้สำหรับหมุนเวียนในกิจการ 10,000 บาท และมีการนำเงินสดมาลงทุนเพิ่มเติม 20,000 บาท ทั้งนี้ราคางานปูนปั้นพญานาคต่อหน่วยจะแล้วแต่ขนาดที่ลูกค้าต้องการ โดยมีการตกลงราคาเบื้องต้นก่อนที่จะดำเนินการผลิตงานปูนปั้นพญานาคในแต่ละครั้ง การขายงานปูนปั้นมีการตกลงลักษณะ ขนาด และราคากับเจ้าของธุรกิจเอง แต่เดิมจะเป็นการตั้งราคาขาย โดยการประมาณการจากราคาตลาด คือมีการสอบถาม

ราคาค่าจ้างหรือราคาพยานาคที่มีอยู่ตามวัดโดยทั่วไป แล้วนำราคานั้นมาเทียบเคียงและประมาณการเพื่อกำหนดราคาเอง รายได้จากการขายงานปูนปั้นพยานาค 150,000 – 300,000 บาท และกิจการงานปูนปั้นส่วนใหญ่มีรายจ่ายที่เกี่ยวกับค่าจ้างแรงงาน ค่าวัสดุที่ใช้ในการผลิต และค่าใช้จ่ายอื่น เฉลี่ยแต่ละเดือนประมาณ 50,000 – 100,000 บาท ซึ่งลักษณะการจัดทำบัญชีของกิจการ มีการบันทึกการขายการรับ – จ่าย แต่ไม่ได้นำรายการดังกล่าวมาคำนวณผลกำไรขาดทุนอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ไม่ได้มีการแยกค่าใช้จ่ายส่วนตัวและค่าใช้จ่ายจากกิจการออกจากกัน และไม่ได้มีการบันทึกการขายการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทั้งนี้ผู้ประกอบการเห็นว่าขั้นตอนการจัดทำบัญชีนั้นยุ่งยาก ซ้ำซ้อน และต้องใช้เวลาในการจัดทำมากเกินไป ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีการบันทึกการขายการที่เกี่ยวกับเงินของกิจการ คือ กิจการไม่ได้มีการบันทึกการขายการบัญชีอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ซึ่งรายการเกี่ยวกับเงินบางรายการไม่มีเอกสารหลักฐานการชำระเงิน เมื่อไม่มีการลงบัญชีทุกครั้งที่เกิดรายการ จึงทำให้ละเอียดไม่บันทึกบัญชี หรือมีการบันทึกจำนวนเงินสูงหรือต่ำไป ส่งผลให้การคำนวณต้นทุนการผลิตไม่ถูกต้อง ครบถ้วน

ความต้องการระบบบัญชีสำหรับการประกอบอาชีพงานปูนปั้นพยานาค

เจ้าของธุรกิจมีความต้องการระบบบัญชีสำหรับการประกอบอาชีพงานปูนปั้นพยานาค โดยมีความคาดหวังและต้องการรูปแบบบัญชีที่สอดคล้องกับการดำเนินงานของธุรกิจ ในรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย สามารถบันทึกการขายการบัญชีได้ถูกต้องและครบถ้วน

5.1.2 ขั้นตอนในการพัฒนาระบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพยานาค

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบบัญชีที่สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินงานธุรกิจงานปูนปั้นพยานาค ให้สามารถคำนวณต้นทุนการผลิตได้อย่างเหมาะสม และการพัฒนาระบบบัญชีที่เหมาะสมสำหรับผู้ผลิตงานปูนปั้นจะสามารถนำไปปฏิบัติได้ ทั้งนี้ได้มีการจัดทำคู่มือระบบบัญชีเพื่อให้ผู้ผลิตได้นำไปศึกษาเพิ่มเติม หรือใช้เป็นคู่มือสำหรับผู้สนใจระบบบัญชีที่พัฒนา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี เป็นแบบฟอร์มและเอกสารที่ใช้สำหรับเป็นร่องรอยหลักฐานในการบันทึกบัญชี มีทั้งเอกสารที่ได้รับจากหน่วยงานภายนอกและเป็นเอกสารที่กิจการจัดทำขึ้นใช้เอง เช่น เอกสารด้านรายได้ เอกสารด้านรายจ่าย เป็นต้น

ผังบัญชี ผังบัญชีของกิจการงานปูนปั้นพยานาคเป็นการจำแนกค่าใช้จ่ายหรือต้นทุนการผลิต เพื่อใช้สำหรับการบันทึกการขายการบัญชีต้นทุน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับวัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการผลิต ซึ่งแต่ละรายการบัญชีจะประกอบด้วยชื่อบัญชีที่สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินงานของกิจการงานปูนปั้น

ขั้นตอนการบันทึกบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 รวบรวมเอกสารหลักฐานในการบันทึกบัญชี ที่เกี่ยวกับต้นทุนการผลิต และรายได้จากการขายงานปูนปั้นพญานาค ขั้นที่ 2 วิเคราะห์รายการค้าจากเอกสาร และลงบันทึกรายการลงในสมุดบัญชีต้นทุน ประกอบด้วย สมุดบัญชีต้นทุน จำนวน 3 เล่ม คือสมุดบัญชีวัตถุดิบ สมุดบัญชีค่าแรงงาน สมุดบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต ขั้นที่ 3 รวบรวมรายการตามประเภทของต้นทุนทั้งหมดแล้วนำผลรวมบันทึกลงในงบต้นทุนการผลิต ขั้นที่ 4 บันทึกรายการลงในสมุดบัญชีรายได้ ซึ่งเป็นรายได้ที่เกิดจากการขายงานปูนปั้นพญานาค ขั้นที่ 5 คำนวณกำไร (ขาดทุน) จากการผลิตงานปูนปั้นพญานาค ด้วยการหาผลต่างระหว่างรายได้ และต้นทุน/ค่าใช้จ่ายในการผลิตในแต่ละรายการทั้งหมด เป็นการปิดบัญชี โดยมีการจัดทำหลังสิ้นสุดการส่งมอบงานปูนปั้นให้แก่ลูกค้า ซึ่งถ้ายอดรายได้สูงกว่ารายจ่าย แสดงว่ากิจการมีผลกำไรจากการดำเนินงานแต่ถ้ายอดรายได้ต่ำกว่ารายจ่ายแสดงว่ากิจการขาดทุน ขั้นที่ 6 วิเคราะห์อัตราส่วนเพื่อประเมินค่าผลตอบแทนจากการลงทุน โดยคำนวณอัตรากำไรต่อต้นทุน และอัตรากำไรต่อยอดขาย

5.1.3 การเก็บข้อมูลก่อนการอบรม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ประกอบอาชีพปั้นรูปงานปูนปั้นพญานาค ทั้งหมดเป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 21 – 40 ปี มีสถานภาพโสด จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี และส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างปั้นรูปเป็นงานประจำ มีความต้องการที่จะเป็นเจ้าของกิจการงานปูนปั้นพญานาคในอนาคต มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี และส่วนใหญ่ไม่เคยผ่านการอบรมทางด้านกรบัญชี แต่มีการจัดทำบัญชีเกี่ยวกับรายรับ รายจ่ายในการประกอบอาชีพแบบง่าย ๆ มีระดับความถี่ในการจัดทำบัญชีทุกครั้งที่เกิดรายการหรือทำทุกวันและทำทุกเดือน ส่วนที่ไม่ทำบัญชี มีสาเหตุมาจากคิดว่ากรบัญชานั้นเข้าใจยาก

ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดทำบัญชี

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามก่อนอบรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี คือ การจดบันทึกและสรุปรายการที่เกี่ยวกับเงิน วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่สำคัญสำหรับการปั้นรูป การบันทึกค่าจ้างแรงงาน การคำนวณค่าใช้จ่ายในการผลิต การจดบันทึกรายการที่กระทบต่อรายได้ ค่าใช้จ่าย เพื่อให้สามารถคำนวณกำไรขาดทุนจากการผลิตได้อย่างถูกต้อง ซึ่งค่าใช้จ่ายของกิจการงานปูนปั้นพญานาค ประกอบด้วย วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตโดยตรง ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการผลิต โดยตอบได้ถูกต้องสูงสุดเท่ากัน ร้อยละ

100.00 รองลงมาคือเงินที่ได้รับหลังจากส่งมอบงานปูนปั้นพญานาค ถือว่าเป็นรายได้ของกิจการ ร้อยละ 85.71

การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชี กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามตอบผิดสูงสุด ในเรื่อง การรับเงินมัดจำงานปูนปั้นจากลูกค้าที่ถือเป็นรายได้ ร้อยละ 100.00 รองลงมาคือการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในงานปูนปั้นที่ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายของกิจการ ร้อยละ 85.71

ส่วนเรื่องที่คุณตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจเป็นอันดับสูงสุด คือเรื่องกิจการงานปูนปั้น สามารถคำนวณกำไร โดยนำรายได้จากการขายงานปูนปั้นพญานาค หักด้วยค่าใช้จ่ายจากการผลิตงานปูนปั้นพญานาคที่เกิดขึ้นทั้งหมด และในการจัดทำบัญชีที่ดีควรทำปีละครั้ง โดยใช้ข้อมูลทางบัญชี เพื่อการเสียภาษีเท่านั้น ซึ่งตอบเท่ากัน ร้อยละ 14.28

ประโยชน์ ความสำคัญของการจัดทำบัญชี และความถี่ของการจัดทำบัญชีในการพัฒนาอาชีพ

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าการจัดทำบัญชีมีประโยชน์และมีความสำคัญ โดยรวมในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม 4.57 โดยเห็นว่า การทำบัญชีมีความสำคัญสำหรับการประกอบอาชีพ (ค่าเฉลี่ย 4.71) รองลงมา คือ การทำบัญชีจะสามารถช่วยให้รับรู้ถึงรายรับ – รายจ่ายจากการประกอบอาชีพ หากมีการจัดทำบัญชีอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ท่านสามารถวางแผนการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม การจัดทำบัญชีจากการประกอบอาชีพจะเป็นแนวทางที่สำคัญในการนำข้อมูลไปใช้สำหรับการวางแผนการผลิต การควบคุมต้นทุน และกำหนดราคาขาย (ค่าเฉลี่ย 4.57) การจัดทำบัญชีอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้สามารถวางแผนการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.43) ตามลำดับ

ความต้องการในการจัดทำบัญชี จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการในการจัดทำบัญชี โดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 4.43 โดยเห็นว่า การจัดทำบัญชีมีความสำคัญต่อธุรกิจของท่าน/ธุรกิจที่ท่านทำงาน ดังนั้นกิจการจึงมีความต้องการระบบบัญชีที่สอดคล้องกับลักษณะธุรกิจ กิจการงานปูนปั้นมีความต้องการที่จะได้รับคำแนะนำด้านการจัดทำบัญชีในรูปแบบที่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน (ค่าเฉลี่ย 4.57) รองลงมา คือ หากกิจการงานปูนปั้นมีระบบบัญชีที่เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะการประกอบธุรกิจ/อาชีพ จะทำให้มีพฤติกรรมการจัดทำบัญชีที่ดีขึ้น (ค่าเฉลี่ย 4.43) การจัดทำบัญชี จะทำให้สามารถคำนวณต้นทุนการผลิตได้ถูกต้อง ดังนั้นกิจการจึงมีความต้องการระบบบัญชีเพื่อให้สามารถนำข้อมูลทางการเงินไปใช้วางแผนหรือกำหนดราคาขายได้ (ค่าเฉลี่ย 4.14) ตามลำดับ

5.1.4 การเก็บข้อมูลหลังเข้าร่วมการอบรม

การเก็บข้อมูลความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อระบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค หลังเข้าร่วมการอบรม ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งก่อนและหลังการอบรมเป็นกลุ่มผู้ผลิตงานปูนปั้นพญานาคชุดเดียวกัน ความเห็นต่อระบบบัญชีที่พัฒนามีดังนี้

ประโยชน์ของการจัดทำบัญชีหลังการอบรม จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยต่อประโยชน์ของการจัดทำบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคหลังการอบรม โดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 4.17 โดยให้ลำดับประโยชน์ของการจัดทำบัญชีหลังการอบรมดังนี้ หลังเข้ารับการอบรมทำให้มีความเข้าใจในหลักการจัดทำบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคมากขึ้น ทำให้สามารถวิเคราะห์รายการรับ - จ่ายเงินได้อย่างถูกต้อง และสามารถแยกได้ตามหมวดหมู่ การอบรมทำให้เห็นว่าการจัดทำบัญชีสามารถทำได้ง่ายและควรทำอย่างสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย 4.29) รองลงมาคือ การอบรมทำให้มีความพึงพอใจและมีความต้องการที่จะทำบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค (ค่าเฉลี่ย 4.14) หลังเข้ารับการอบรมทำให้เข้าใจและสามารถลงรายการบัญชีต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาคได้ง่ายและถูกต้องมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.86) ตามลำดับ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาระบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาระบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค โดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 4.41 โดยให้ลำดับประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาระบบบัญชี ดังนี้ การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนาทำให้รู้ข้อมูลรายจ่ายได้ถูกต้องและครบถ้วน การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ช่วยทำให้สามารถกำหนดราคาขายได้อย่างเหมาะสม และกำหนดอัตรากำไรที่ต้องการได้อย่างชัดเจน (ค่าเฉลี่ย 4.71) รองลงมาคือ รูปแบบบัญชีสามารถเข้าใจและปฏิบัติได้ง่าย การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนาทำให้รู้ข้อมูลรายได้ที่ถูกต้องและครบถ้วน การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ทำให้สามารถคำนวณต้นทุนการผลิตได้อย่างถูกต้อง การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ทำให้สามารถรับรู้กำไร ขาดทุนจากการประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้อง เท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.43) การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ทำให้สามารถนำข้อมูลบัญชีไปวางแผนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย 4.14)

ความต้องการการจัดทำบัญชีเพื่อการพัฒนาอาชีพ จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยต่อความต้องการการจัดทำบัญชีเพื่อการพัฒนาอาชีพ โดยรวมในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม 4.48 โดยเห็นว่า การบันทึกรายการรับเงิน - จ่ายเงิน สำหรับการประกอบอาชีพอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้สามารถวางแผนการผลิต และกำหนดราคาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ คิดว่าความรู้ทางด้านการบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคมี

ประโยชน์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานป็นรูปอื่น ๆ และสามารถถ่ายทอดแก่ผู้อื่นหรือชุมชนได้ (ค่าเฉลี่ย 4.57) รองลงมาคือ รูปแบบบัญชีที่พัฒนามีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้ทำบัญชี และเหมาะสมกับการคำนวณต้นทุนการประกอบอาชีพ (ค่าเฉลี่ย 4.29) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบัญชีสำหรับธุรกิจงานปูนปั้นพญานาค

ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบัญชีสำหรับธุรกิจงานปูนปั้นพญานาค โดยสรุป คือ ควรมีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มความรู้ด้านการจัดทำบัญชี โดยเฉพาะหลักการคิดและทักษะการจัดทำบัญชีในรูปแบบที่เข้าใจง่าย (จำนวน 2 ราย)

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบบัญชีและการคำนวณต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาค บ้านแม่เตี้ยะใต้ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ สามารถอภิปรายผลการศึกษา ได้ดังนี้

5.2.1 การสัมภาษณ์เจ้าของธุรกิจเกี่ยวกับลักษณะการจัดทำบัญชีของกิจการนั้นมีการบันทึกรายการรับ – จ่าย แต่ไม่ได้้นำรายการดังกล่าวมาคำนวณผลกำไรขาดทุนอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ไม่ได้มีการแยกค่าใช้จ่ายส่วนตัวและค่าใช้จ่ายจากกิจการออกจากกัน และไม่ได้มีการบันทึกรายการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทั้งนี้ผู้ประกอบการเห็นว่าขั้นตอนการจัดทำบัญชีนั้นยุ่งยาก ซับซ้อน และต้องใช้เวลาในการจัดทำมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของชูศรี เทียศิริ เพชรและคณะ (2554) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบัญชีเพื่อพัฒนาชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนบ้านไร่ ตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า คนในชุมชนมีการจัดทำบัญชีน้อยและไม่ปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากคนในชุมชนประสบปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชี ขาดหลักคิดและรูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทของตนเอง

5.2.2 ด้านประโยชน์ของการจัดทำบัญชีหลังการอบรม พบว่า ผู้ผลิตงานปูนปั้นมีความเห็นด้วยต่อระบบบัญชีที่พัฒนาด้านประโยชน์ของการจัดทำบัญชีหลังการอบรม โดยรวมทุกด้านในระดับมาก โดยหลังเข้ารับการอบรมทำให้มีความเข้าใจในหลักการจัดทำบัญชีได้มากขึ้น สามารถวิเคราะห์รายการรับ – จ่ายเงินได้อย่างถูกต้อง และสามารถแยกได้ตามหมวดหมู่ และเห็นว่าการจัดทำบัญชีสามารถทำได้ง่ายและควรทำอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ : 2550) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้จัดทำสมุดบัญชีรับ – จ่ายในครัวเรือน รวมทั้งสมุดบัญชีรายได้ และต้นทุน

ประกอบอาชีพ เพื่อแจกให้แก่สมาชิกสหกรณ์ ลักษณะการทำบัญชีจะแยกประเภทรายได้ และรายจ่ายต่าง ๆ โดยแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของการจัดทำบัญชีเพื่อนำไปสู่การดำเนินชีวิตที่สมดุล มั่นคงและยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

5.2.3 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาระบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค พบว่า ผู้ผลิตงานปูนปั้นมีความเห็นด้วยต่อระบบบัญชีที่พัฒนาด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาระบบบัญชี โดยรวมทุกด้านในระดับมาก โดยการทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนาทำให้รู้ข้อมูลรายจ่ายได้ถูกต้องและครบถ้วน และการทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ช่วยทำให้สามารถกำหนดราคาขายได้อย่างเหมาะสม และกำหนดอัตรากำไรที่ต้องการได้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษา ของ ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์ และสุภชัย พาหุมนันโต (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาระบบบัญชี สำหรับกลุ่มผู้ผลิต โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า กลุ่มผู้ผลิตตาม โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่จัดทำบัญชีอย่างง่าย โดยแสดงรายการรายรับและรายจ่ายเท่านั้น ไม่มีการนำตัวเลขมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจอื่น ๆ นอกจากนี้ ส่วนใหญ่ก็ไม่ต้องการระบบบัญชีที่มีความซับซ้อน และไม่เห็นความสำคัญของการนำข้อมูลทางการบัญชีมาใช้ประกอบการตัดสินใจ

5.2.4 ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาระบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค พบว่า ผู้ผลิตงานปูนปั้นมีความเห็นด้วยต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาระบบบัญชี โดยรวมในระดับมาก โดยประโยชน์ที่ได้รับจากการทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนาทำให้รู้ข้อมูลรายจ่ายได้ถูกต้องและครบถ้วน สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุทรนิตย์ ทรัพย์หงส์ทอง (2551) ที่ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบบัญชีและการเงิน สำหรับธุรกิจจำหน่ายยาและเวชภัณฑ์ของสถานปฏิบัติการเภสัชชุมชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า สถานปฏิบัติการเภสัชชุมชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ควรทำการพัฒนาระบบบัญชีและการเงิน ในการทำงานด้านคู่มือปฏิบัติการกำหนดการใช้แบบฟอร์ม การกำหนดประเภทรายได้และค่าใช้จ่าย เพื่อให้การบันทึกข้อมูลและการรายงานผลการปฏิบัติงานมีความถูกต้องแม่นยำ

5.2.5 ด้านความต้องการการจัดทำบัญชีเพื่อการพัฒนาอาชีพ พบว่า ผู้ผลิตงานปูนปั้นมีความคิดเห็นด้านความต้องการการจัดทำบัญชีเพื่อการพัฒนาอาชีพ โดยรวมในระดับมาก โดยการบันทึกรายการรับเงิน - จ่ายเงินสำหรับการประกอบอาชีพอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้สามารถวางแผนการผลิตและกำหนดราคาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และคิดว่าความรู้ทางด้านการบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคมีประโยชน์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานปูนรูปอื่น ๆ และสามารถถ่ายทอดแก่ผู้อื่นหรือชุมชนได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชูศรี เที้ยศิริเพชรและคณะ (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบบัญชีเพื่อพัฒนาชุมชนเศรษฐกิจ

พอเพียงชุมชนบ้านไร่ ตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีข้อเสนอแนะจากคนในชุมชน คือ ชุมชนต้องการให้มีการจัดอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการจัดทำบัญชี โดยเฉพาะหลักการคิดและทักษะที่เป็นอุปสรรคต่อการบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวัน และต้องการให้มีเนื้อหาที่สร้างการตระหนักรู้และปลูกจิตสำนึกเรื่องค่าใช้จ่าย รวมถึงต้องการให้มีการร่วมกันประเมินระบบบัญชีที่มีการจัดทำ โดยมีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาแนะนำอย่างต่อเนื่อง

5.3 ข้อค้นพบ

จากผลการศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบบัญชีและการคำนวณต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาค บ้านแม่เตี๊ยะใต้ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาระบบบัญชีสำหรับผู้ผลิตงานปูนปั้นพญานาค ให้สามารถนำข้อมูลบัญชีไปใช้ในการคำนวณต้นทุนและวางแผนการดำเนินธุรกิจได้อย่างเหมาะสม มีข้อค้นพบดังนี้

5.3.1 การจัดทำบัญชีของกิจการนั้นมีการบันทึกแยกการรับ – จ่าย ออกจากกัน แต่ไม่ได้นำรายการดังกล่าวมาคำนวณผลกำไรขาดทุนอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ไม่ได้มีการแยกค่าใช้จ่ายส่วนตัวและค่าใช้จ่ายจากกิจการออกจากกัน และไม่ได้มีการบันทึกรายการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทั้งนี้ผู้ประกอบการเห็นว่าขั้นตอนการจัดทำบัญชีนั้นยุ่งยาก ซับซ้อน และต้องใช้เวลาในการจัดทำมากเกินไป

5.3.2 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยต่อระบบบัญชีที่พัฒนาด้านประโยชน์ของการจัดทำบัญชีหลังการอบรม โดยรวมทุกด้านในระดับมาก โดยหลังเข้ารับการอบรมทำให้มีความเข้าใจในหลักการจัดทำบัญชีได้มากขึ้น สามารถวิเคราะห์รายการรับ – จ่ายเงิน ได้อย่างถูกต้อง และสามารถแยกได้ตามหมวดหมู่ และเห็นว่ากรจัดทำบัญชีสามารถทำได้ง่ายและควรทำอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

5.3.3 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยต่อระบบบัญชีที่พัฒนาด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาระบบบัญชี โดยรวมทุกด้านในระดับมาก โดยการทำให้รู้ข้อมูลรายจ่ายได้ถูกต้องและครบถ้วน และการทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนาทำให้รู้ข้อมูลรายจ่ายได้ถูกต้องและครบถ้วน และการทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ช่วยทำให้สามารถกำหนดราคาขายได้อย่างเหมาะสม และกำหนดอัตรากำไรที่ต้องการได้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

5.3.4 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นด้วยด้านความต้องการการจัดทำบัญชีเพื่อการพัฒนาอาชีพ โดยรวมในระดับมาก โดยการบันทึกรายการรับเงิน - จ่าย เงิน สำหรับการประกอบอาชีพอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้สามารถวางแผนการผลิตและกำหนดราคาได้อย่างเหมาะสมและมี

ประสิทธิภาพ และคิดว่าความรู้ทางด้านการบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคมีประโยชน์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานปั้นรูปอื่น ๆ และสามารถถ่ายทอดแก่ผู้อื่นหรือชุมชนได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

5.4 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบบัญชีและการคำนวณต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาค บ้านแม่เตี้ยะใต้ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.4.1 ผู้ผลิตงานปูนปั้นพญานาคควรมีการแยกรายการบัญชีระหว่างกิจการกับส่วนตัวออกจากกัน เพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินแสดงฐานะการเงินและวัดผลการดำเนินงานของกิจการ อันนำไปสู่ข้อมูลทางการบัญชีที่สามารถนำไปใช้ตัดสินใจในเชิงเศรษฐกิจได้ รวมถึงควรมีการจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่ายในครัวเรือน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนการใช้จ่ายภายในครอบครัวอย่างมีระบบ ระเบียบ และมีวินัยทางการเงิน อันนำไปสู่การพัฒนาอย่างสมดุล

5.4.2 ผู้ผลิตงานปูนปั้นควรตระหนักถึงประโยชน์ของการจัดทำบัญชีและควรเสริมสร้างความรู้ด้านบัญชีให้สามารถรู้รายได้ รู้รายจ่าย จ่ายอย่างไรให้เกิดประโยชน์สูงสุด การประกอบธุรกิจจำเป็นต้องมีการจัดทำบัญชี ซึ่งเป็นเครื่องมือช่วยให้ทราบถึงผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของกิจการรวมถึงสภาพคล่องทางการเงิน ในภาวะที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง เช่นปัจจุบัน ระบบบัญชีจึงเป็นระบบหนึ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของกิจการ

5.4.3 ระบบบัญชีเป็นเครื่องมือที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ประกอบการสามารถนำมาใช้ในการดูแลและพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางรูปแบบบัญชี การจัดทำเอกสารทางการบัญชีและการเงิน ตลอดจนความสามารถในการนำข้อมูลสารสนเทศทางการเงินเหล่านั้นมาปรับปรุงและพัฒนาการทำงานภายในกิจการให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ประกอบการต้องศึกษาและต้องมีความเข้าใจเป็นอย่างดี และมีการจัดทำบัญชีอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้สามารถนำไปใช้ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้เร็วขึ้น รวมถึงสามารถใช้ข้อมูลทางบัญชีในการบริหารการเงิน การควบคุมต้นทุนการผลิต ค่าใช้จ่าย หรือประกอบการพิจารณาในการลงทุนในอนาคตต่อไป รูปแบบการจัดทำบัญชีจึงต้องมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปโดยมีการนำระบบคอมพิวเตอร์และระบบโปรแกรมบัญชีมาประยุกต์ใช้กับงานบัญชี เพื่อช่วยให้ข้อมูลที่ผู้ประกอบการธุรกิจได้รับมีความถูกต้องและเชื่อถือได้ รวมทั้งรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์และนำไปใช้ในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.4.4 เพื่อพัฒนาความรู้ทางการบัญชี ผู้จัดทำบัญชีควรหมั่นศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม หรือมีการพัฒนาตนเองโดยเข้าร่วมโครงการอบรมความรู้ทางการบัญชีอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง

5.5 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

การศึกษารั้งต่อไปควรมีการศึกษาพัฒนาโดยนำรูปแบบบัญชีไปประยุกต์ใช้กับงานป็น หรือวิสาหกิจชุมชนอื่น ๆ แต่อาจมีการปรับปรุงรายละเอียดของรายการให้สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินงาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2550. **ภูมิปัญญาทางบัญชี สร้างวิถีสู่อนาคต**. สมุดบัญชีรับจ่ายในครัวเรือน, เสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีแก่เกษตรกรไทย.
- [2] การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. 2557. **คู่มือท่องเที่ยวเชียงใหม่**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://www.thai.tourismthailand.org/> เชียงใหม่ (1 กุมภาพันธ์ 2557).
- [3] ชูศรี เทียศิริเพชร และคณะ. 2554. **การพัฒนาระบบบัญชีเพื่อพัฒนาชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงชุมชนบ้านไร่**. เชียงใหม่ : รายงานโครงการบริการวิชาการ ภาควิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [4] นภาพร ณ เชียงใหม่. 2542. **ระบบบัญชี**. กรุงเทพฯ : บริษัทพัฒนาวิชาการ.
- [5] ดวงมณี โกมารทัต. 2553. **การบัญชีต้นทุน**. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [6] บุญตัน กาละวิน. **ผู้ใหญ่บ้าน บ้านแม่เตี้ยใต้**. สัมภาษณ์. 10 กุมภาพันธ์ 2556.
- [7] พรรณนุช ชัยปิ่นชนะ. 2557. **การพัฒนาระบบการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลหนองป่าครั่ง อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่** : วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต. หน้า 37 – 48.
- [8] เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทยา. 2554. **บัญชีเบื้องต้น 1**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เอ็มพันธ์.
- [9] เพ็ญศรี เลิศเกียรติวิทยา และคณะ. 2553. **V-NET/T-NET บัญชีเล่ม 2**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เอ็มพันธ์.
- [10] วนิตา อธิกิจไพบูลย์. 2548. **การบัญชีต้นทุน 1**. กรุงเทพฯ : บริษัท ศูนย์รวมหนังสือกรุงเทพ (2004) จำกัด.
- [11] วรรณวดี อัมรานนท์. 2550. **ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตผลิตภัณฑ์จักสานจากไม้ไผ่** : กรณีศึกษากลุ่มอวลย์ไม้ไผ่จักสาน ตำบลป่าบง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [12] วิไล วีระปรีย และจงจิตต์ หลีกภัย. 2547. **ระบบบัญชี**. พิมพ์ครั้งที่ 22 (ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- [13] ศิริรัตน์ เจนศิริศักดิ์ และสุภชัย พาหุมนันโต. (2553). การศึกษาระบบบัญชี สำหรับกลุ่มผู้ผลิต โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ในจังหวัดอุบลราชธานี. วารสารวิชาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา www.bec.nu.ac.th (1 กุมภาพันธ์ 2557).
- [14] สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. 2552. การบัญชีต้นทุน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แมคกรอฮิล.
- [15] สมสกุล ศรีเมฆ. 2550. การบัญชีอุตสาหกรรมและระบบใบสำคัญ. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี : สำนักพิมพ์เอ็มพันธ์.
- [16] ลิน พันธุ์พินิจ. 2547. เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : วิทย์พัฒนา.
- [17] สุทธนิตย์ ทรัพย์หงส์ทอง. 2551. แนวทางการพัฒนาระบบบัญชีและการเงินสำหรับธุรกิจจำหน่ายและเวชภัณฑ์ของสถานปฏิบัติการเภสัชชุมชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [18] สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่. 2555. บรรยายสรุปจังหวัดเชียงใหม่. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://www.chiangmai.go.th> (1 มีนาคม 2556).
- [19] อรวรรณ กิจปราชญ์. 2551. การบัญชีต้นทุน 1. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- [20] อุษณีย์ เกษตรเวทิน. 2554. ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตของผลิตภัณฑ์เรซินในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

คู่มือการใช้งานสมุดบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

คู่มือการใช้งาน
สมุดบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

รูปแบบบัญชีเพื่อการคำนวณต้นทุน
และวางแผนการดำเนินธุรกิจงานปูนปั้นพญานาค

คำนำ

คู่มือสมุดบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคเล่มนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระของนางวรัญญา แก้ววงวาน ตามหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยผู้ศึกษาได้จัดทำรูปแบบระบบบัญชีที่สอดคล้องกับการดำเนินงานของธุรกิจงานปูนปั้นพญานาค เพื่อให้สามารถนำข้อมูลบัญชีไปใช้ในคำนวณต้นทุนและวางแผนการดำเนินธุรกิจได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

สมุดบัญชีต้นทุนเล่มนี้ นอกจากจะใช้กับธุรกิจงานปูนปั้นพญานาคแล้ว ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานปูนปั้นอื่น ๆ ของกิจการ และเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจในการลงทุนทำธุรกิจนี้

ผู้จัดทำ
วรัญญา แก้ววงวาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ระบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค	1
แผนผังการจัดทำบัญชี	2
ขั้นตอนการจัดทำสมุดบัญชี	3
สมุดบัญชีกำไรขาดทุนจากการผลิตงานปูนปั้นพญานาค	4
การบันทึกบัญชีวัตถุดิบ	5
การบันทึกบัญชีค่าแรงงาน	9
การบันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต	13
รายละเอียดการคำนวณค่าเสื่อมราคา	17
การคิดต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาค	18
บัญชีรายได้	19
การคิดกำไร – ขาดทุน จากการผลิตงานปูนปั้นพญานาค	21
การวิเคราะห์อัตราส่วนเพื่อประเมินค่าผลตอบแทนจากการลงทุน	22
หมายเหตุ รายละเอียดงานปูนปั้นพญานาค/ข้อตกลงอื่น ๆ (ถ้ามี)	24

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

คู่มือการใช้งานสมุดบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค

ระบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค

ระบบบัญชี จะประกอบด้วย

1. การรวบรวมเอกสารเกี่ยวกับรายได้ ค่าใช้จ่าย
เป็นขั้นตอนแรกของการบันทึกบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี ประกอบด้วย ใบเสร็จรับเงิน ใบส่งของ ใบกำกับสินค้า
2. การจัดทำบัญชีต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาค
ประกอบด้วยสมุดบัญชี 3 เล่ม คือ
 - 2.1 สมุดบัญชีวัตถุดิบ
 - 2.2 สมุดบัญชีค่าแรงงาน
 - 2.3 สมุดบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต
3. การจัดทำบัญชีรายได้ เป็นรายได้ที่เกิดจากการขายงานปูนปั้นพญานาค
4. การจัดทำบัญชีกำไร – ขาดทุน จากการผลิตงานปูนปั้นพญานาค

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ขั้นตอนการจัดทำสมุดบัญชี

การกรอกข้อมูลในหน้าสมุดบัญชี

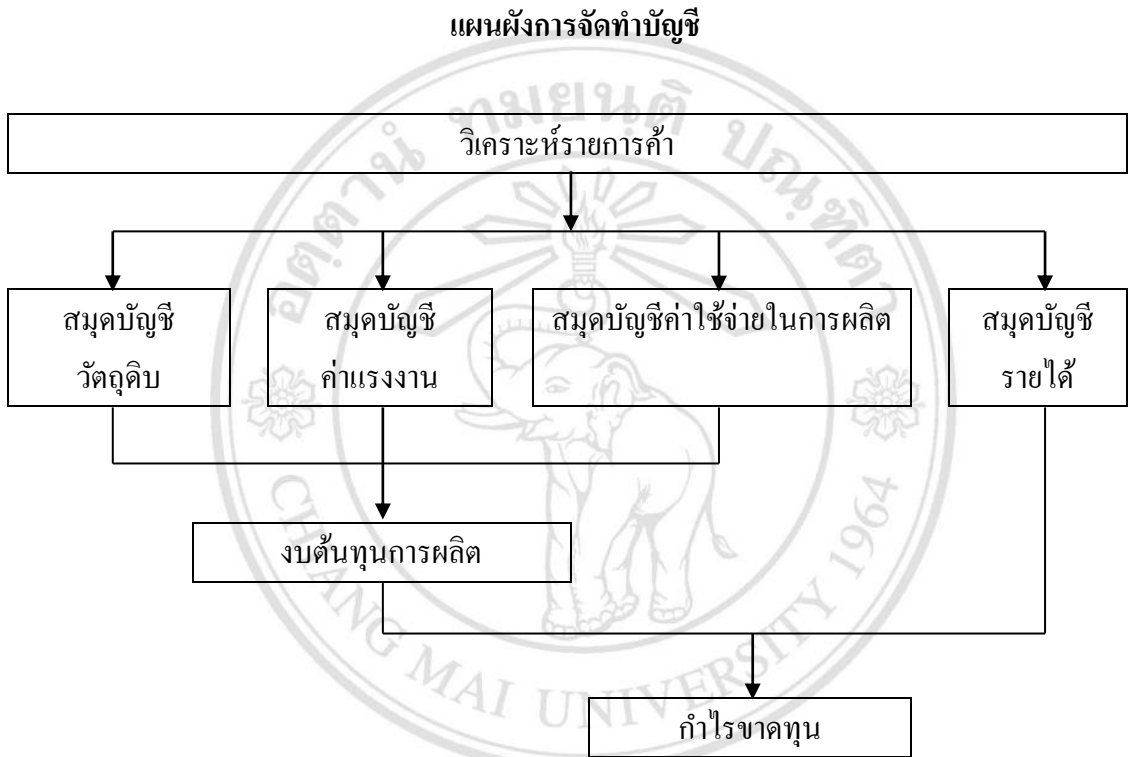
สมุดบัญชี

ต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค

งานผลิต เลขที่	001 (ระบุนเลขที่งานสั่งผลิต งานปูนปั้น)
รับงาน วันที่	ระบุวันที่ ที่ทำการตกลงรับงานผลิต
กำหนดมอบงาน วันที่	ระบุวันที่ ส่งมอบงานผลิตเสร็จ
ชื่อลูกค้า	ระบุชื่อ นามสกุล/ชื่อหน่วยงาน ของลูกค้า
ที่อยู่	ระบุที่อยู่ของลูกค้าให้ชัดเจน
	ระบุเบอร์ โทรศัพท์ของลูกค้าที่สามารถติดต่อ ได้ทันที

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ขั้นตอนการจัดทำบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สมุดบัญชีกำไรขาดทุนจากการผลิตงานปูนปั้นพญานาค

สมุดบัญชีกำไรขาดทุนจากการผลิตงานปูนปั้นพญานาค

ประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน คือ

1. สมุดบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค ประกอบด้วย บัญชีวัตถุดิบ บัญชีค่าแรงงาน และบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต
2. สมุดบัญชีรายได้ เป็นรายได้ที่เกิดจากการขายงานปูนปั้นพญานาค
3. สมุดบัญชีกำไร – ขาดทุน จากการประกอบอาชีพงานปูนปั้นพญานาค

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การบันทึกบัญชีวัตถุดิบ

การบันทึกบัญชีในสมุดบัญชีวัตถุดิบ

ขั้นแรก รวบรวมเอกสารหลักฐานในการบันทึกบัญชี ที่เกี่ยวกับการซื้อวัตถุดิบ

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์รายการค้าจากเอกสาร และลงบันทึกรายการลงในสมุดบัญชีวัตถุดิบ ดังรายละเอียดดังนี้

ช่องรายการที่บันทึก	วิธีการลงบัญชี
วัน เดือน ปี	เขียนวันที่ เดือน ปี พ.ศ. ที่มีรายการซื้อวัตถุดิบ
เลขที่เอกสาร	ใส่เลขที่/เล่มที่ ของเอกสาร
รายการ	เขียนรายละเอียด เกี่ยวกับการซื้อวัตถุดิบที่ใช้ผลิตงานปูนปั้น
จำนวนหน่วย	ใส่จำนวนปริมาณสินค้าที่ซื้อ โดยระบุหน่วยให้ชัดเจน เช่น ถุง เส้น กระสอบ
หน่วยละ	เขียนจำนวนเงินที่ซื้อวัตถุดิบในแต่ละหน่วย
จำนวนเงิน	เขียนจำนวนเงินที่จ่ายวัตถุดิบแต่ละรายการลงในช่องของวัตถุดิบ ในแต่ละช่องให้ถูกต้อง
การจ่ายเงิน	เป็นการบันทึกการจ่ายเงิน หากรายการนั้นซื้อด้วยเงินสด ให้ใส่จำนวนเงินที่ซื้อลงในช่องเงินสด หากเป็นการซื้อเชื่อ ให้ใส่จำนวนเงินลงในช่องของเจ้าหนี้ และในวันที่ชำระเงินให้เจ้าหนี้ ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องพร้อมทั้งระบุวันที่ ที่ชำระเงิน
รวม	เขียนยอดรวมของจำนวนเงินทั้งสิ้นในแต่ละช่องรายการ

ตัวอย่าง การบันทึกบัญชีสมุดบัญชีวัตถุดิบ

พ.ศ. 2557

- ม.ค.
- 1 ซื้อเหล็กเส้น 3 หุน เบา 6 เส้น ราคาเส้นละ 56 บาท เอกสารเล่มที่ 25 เลขที่ 1215
 - 2 ซื้ออิฐมอญแดง จำนวน 1,000 ก้อน ราคา ก้อนละ 7 บาท และปูนซีเมนต์ ตราดอกบัวเขียว จำนวน 20 ถุง ถุงละ 105 บาท จากร้านภูพิศฐ์การค้า เป็นเงินเชื่อ ใบส่งของเล่มที่ 25 เลขที่ 1218
 - 3 ซื้อทรายละเอียด จำนวน 1 ลำ ราคาลำละ 1,800 บาท เอกสารเล่มที่ 25 เลขที่ 1220
 - 4 ซื้อปูนขาว 50 ถุง ถุงละ 120 บาท เอกสารเล่มที่ 25 เลขที่ 1225
 - 5 ซื้อน้ำมันพืชปาล์ม 1 ปี๊บ ราคาปี๊บละ 1,050 บาท เอกสารเล่มที่ 10 เลขที่ 495
 - 10 ชำระค่าวัตถุดิบให้ร้านภูพิศฐ์การค้า ตามใบส่งของเล่มที่ 25 เลขที่ 1218
 - 6 ซื้อน้ำมันละหุ่ง 1 ปี๊บ ราคา 850 บาท
 - 7 ซื้อกระจก 5 เมตร ราคาเมตรละ 150 บาท ซื้อเซรามิก 1 ชุด ราคาชุดละ 300 บาท ใบเสร็จรับเงินเลขที่ 012/554
 - 8 ซื้อกาวยีฟ็อกซี่ 1 ชุด 250 บาท และ สี 1 ชุด (สีรองพื้น + สีทาภายนอก) ราคา 1,350 บาท ตามใบเสร็จรับเงิน เลขที่ 50/2040

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

การบันทึกบัญชีค่าแรงงาน

การบันทึกบัญชีในสมุดบัญชีค่าแรงงาน

การบันทึกรายการลงในสมุดบัญชีค่าแรง จะบันทึกรายการโดยมีรายละเอียดดังนี้

ช่องรายการที่บันทึก	วิธีการลงบัญชี
ที่	เขียนลำดับที่ของคณงาน เริ่มต้นด้วย ลำดับที่ 1
ชื่อ – สกุล	เขียน ชื่อ นามสกุลของคณงานแต่ละคน เรียงตามลำดับ
อัตราค่าแรง	ใส่จำนวนอัตราค่าแรงของคณงานแต่ละคน
เดือน	ใส่ชื่อเดือนที่มีการบันทึกรายการเกี่ยวกับค่าแรง
รวมวัน	นับจำนวนวันทั้งหมดที่มีการทำงานของคณงานแต่ละคน
รวมเป็นเงิน	เอาจำนวนวันของคณงานทั้งหมดที่ทำในระหว่างเดือน คูณด้วยอัตราค่าแรงงานของแต่ละคน
รวมทั้งหมด	เขียนจำนวนผลรวมทำงานของแต่ละวัน แต่ละคน และผลรวมของจำนวนเงินทั้งหมด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตัวอย่าง การบันทึกบัญชีสมุดบัญชีค่าแรงงาน

พ.ศ. 2557

- ม.ค. 1 มีคนงาน มาทำงาน 4 คน
1. นายรัก การอ่าน อัตราค่าแรง วันละ 300 บาท
 2. นายขวัญ มั่นคง อัตราค่าแรง วันละ 250 บาท
 3. นายมนูญ สุขใจ อัตราค่าแรง วันละ 250 บาท
 4. นายมั่งมี ศรีสุข อัตราค่าแรง วันละ 250 บาท
- 2 มีคนงาน มาทำงาน 5 คน
1. นายรัก การอ่าน อัตราค่าแรง วันละ 300 บาท
 2. นายขวัญ มั่นคง อัตราค่าแรง วันละ 250 บาท
 3. นายมนูญ สุขใจ อัตราค่าแรง วันละ 250 บาท
 4. นายมั่งมี ศรีสุข อัตราค่าแรง วันละ 250 บาท
 5. นายจงจิตร เลาทะ อัตราค่าแรง วันละ 250 บาท
- 3 มีคนงาน มาทำงาน 5 คน
1. นายรัก การอ่าน อัตราค่าแรง วันละ 300 บาท
 2. นายขวัญ มั่นคง อัตราค่าแรง วันละ 250 บาท
 3. นายมนูญ สุขใจ อัตราค่าแรง วันละ 250 บาท
 4. นายมั่งมี ศรีสุข อัตราค่าแรง วันละ 250 บาท
 5. นายจงจิตร เลาทะ อัตราค่าแรง วันละ 250 บาท

ลิขสิทธิ์ © โดย จิตกร วิชาเอกบัญชีใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

การบันทึกบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต

การบันทึกบัญชีในสมุดบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต

ขั้นแรก รวบรวมเอกสารหลักฐานในการบันทึกบัญชี ที่เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการผลิต

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์รายการค้าจากเอกสาร และลงบันทึกรายการลงในสมุดบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต ดังรายละเอียดดังนี้

ช่องรายการที่บันทึก	วิธีการลงบัญชี
วัน เดือน ปี	เขียนวันที่ เดือน ปี พ.ศ. ที่มีรายการซื้อวัตถุดิบ
เลขที่เอกสาร	ใส่เลขที่/เล่มที่ ของเอกสาร
รายการ	เขียนรายละเอียด เกี่ยวกับการค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปในการผลิตงานปูนปั้น
จำนวนเงิน	เขียนจำนวนเงินที่จ่ายไปสำหรับค่าใช้จ่ายในการผลิตที่เกิดขึ้น ในแต่ละช่องรายการตามรายการค่าใช้จ่ายที่จ่ายไป
การจ่ายเงิน	เป็นการบันทึกการจ่ายเงิน หากรายการนั้นซื้อด้วยเงินสด ให้ใส่จำนวนเงินที่ซื้อลงในช่องเงินสด หากเป็นการซื้อเชื่อ ให้ใส่จำนวนเงินลงในช่องของเจ้าหนี้ และในวันที่ชำระเงินให้เจ้าหนี้ ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องพร้อมทั้งระบุวันที่ ที่ชำระเงิน
รวม	เขียนยอดรวมของจำนวนเงินทั้งสิ้นในแต่ละช่องรายการ

ลิขสิทธิ์ของจำนวนเงินทั้งสิ้นในช่องรายการ
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตัวอย่าง การบันทึกบัญชีสมุดบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต

พ.ศ. 2557

ม.ค.	1	ซื้อถาวรวัตถุ 1 กระป๋อง ราคา 50 บาท
	2	จ่ายค่าน้ำมันรถยนต์ 800 บาท
	3	จ่ายค่าน้ำประปา 350 บาท ใบเสร็จเล่มที่ 5 เลขที่ 215
	4	ซื้อใบมีดคัตเตอร์เล็ก 1 ห่อ ราคา 26 บาท
	8	จ่ายค่าน้ำมันรถยนต์ 600 บาท
	15	จ่ายค่าน้ำมันรถยนต์ 900 บาท
	21	จ่ายค่าน้ำมันรถยนต์ 700 บาท
	28	จ่ายค่าน้ำมันรถยนต์ 1,000 บาท
	31	จ่ายค่าไฟฟ้า 400 บาท
		คิดค่าเสื่อมราคาเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต รถยนต์ และอาคาร จำนวนเงินทั้งสิ้น 3,504 บาท ต่อรอบการผลิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

-ตัวอย่างการบันทึกรายการ-
สมุดบัญชีค่าใช้จ่ายในการผลิต

พ.ศ.		เลขที่	รายการ	จำนวนเงิน								การจ่ายเงิน			
เดือน	วันที่	เอกสาร		วัตถุดิบทางอ้อม			ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	ค่าน้ำประปา	ค่าไฟฟ้า	คชจ. เบ็ดเตล็ด	ค่าเสื่อมราคา	เงินสด	เจ้าหนี้/ค้างจ่าย		
				กาว									จำนวนเงิน	✓	วันที่ชำระ
ม.ค.	1		ซื้อกาวลาเท็กซ์	50							50				
	2		จ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				800				800				
	3	5/215	จ่ายค่าน้ำประปา								350				
	4		ซื้อใบมีดคัตเตอร์เล็ก					26			26				
	8		จ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				600				800				
	15		จ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				900				800				
	21		จ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				700				800				
	28		จ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิง				1,000				800				
	31		จ่ายค่าไฟฟ้า								400				
			คิดค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์							1,254	1,254				
			คิดค่าเสื่อมราคารถยนต์							2,000	2,000				
			คิดค่าเสื่อมราคาอาคาร							250	250				
			รวม	50			4,000	350	26	3,504	7,930				

รายละเอียดการคำนวณค่าเสื่อมราคา

ค่าเสื่อมราคา

วิธีคิดค่าเสื่อมราคา

$$\begin{aligned} \text{ค่าเสื่อมราคาต่อรอบการผลิต} &= \frac{\text{อุปกรณ์ / เครื่องมือ}}{\text{ปริมาณงานผลิต/อายุการใช้งาน (ปี)}} \\ &= \text{บาท/รอบการผลิต} \end{aligned}$$

รายการสินทรัพย์ที่มีการคำนวณค่าเสื่อม

รายการ	ราคามูลค่า (บาท)	ปริมาณงานผลิต /อายุการใช้งาน (งาน/ปี)	ค่าเสื่อมราคา/ รอบการผลิต (บาท)
เครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต			
- เครื่องพ่นสี	11,500	100 งาน	1,150
- เครื่องโกลกปูนขาว	4,000	50 งาน	80
- ตะแกรงร่อนทรายและปูนขาว	1,200	50 งาน	24
รถยนต์	400,000	10 ปี	2,000
อาคาร	60,000	10 ปี	250
รวม	476,700		** 3,504

ตัวอย่าง วิธีคิดค่าเสื่อมราคา เครื่องพ่นสี

$$\begin{aligned} \text{ค่าเสื่อมราคาต่อรอบการผลิต} &= \frac{11,500}{100 \text{ งาน/รอบ}} \\ \text{ของเครื่องพ่นสี} &= \frac{11,500}{100 \text{ งาน/รอบ}} \\ &= 1,150 \text{ บาท/รอบการผลิต} \end{aligned}$$

การคิดต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาค

งานปูนปั้นพญานาค

งบต้นทุนการผลิต

งานสั่งผลิต เลขที่ 001

วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต

เหล็ก 3 หุน	336	
ปูนซีเมนต์	2,100	
ปูนขาว	6,000	
อิฐมอญแดง	7,000	
ทราย	1,800	
น้ำมันพืช	1,050	
น้ำมันละหุ่ง	850	
กระจก/เซรามิก	1,050	
กาวอีพอกซี	350	
สี	1,350	
		21,886

ค่าแรงงาน

3,650

ค่าใช้จ่ายในการผลิต

วัตถุดิบทางอ้อม	50	
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	4,000	
ค่าน้ำประปา	350	
ค่าไฟฟ้า	400	
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	26	
ค่าเสื่อมราคา	** 3,504	8,330

รวมค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งสิ้น	(1)	33,866
ปริมาณการผลิต (ตัว/งาน)	(2)	2
เฉลี่ยต้นทุนการผลิตต่อหน่วย (1) / (2)		** 16,933

สมุดบัญชีรายได้

การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับรายได้

เป็นสมุดบัญชีที่ใช้บันทึกรายการเกี่ยวกับการขายและการรับเงินจากการขายงานปูนปั้น
 พญานาค รูปแบบสมุดบัญชีรายได้จะแสดงข้อมูลรายการเกี่ยวกับรายละเอียดการขาย และรายการ
 รับเงิน ดังนี้

รายละเอียดการขาย	
สินค้าที่ผลิต	งานปูนปั้นพญานาค
จำนวนที่ผลิต	ตัว
ราคาต่อหน่วย ตัวละ	บาท
ราคารวม	บาท
เงื่อนไขการชำระเงิน	☐ ชำระเป็นงวด จำนวน งวด ☐ ชำระครั้งเดียว

สมุดบัญชีรายได้

พ.ศ.		เลขที่	รายการ	รับ	มูลค่าคงเหลือ
เดือน	วันที่	เอกสาร			
รวม					

ตัวอย่างการบันทึกบัญชีในสมุดบัญชีรายได้

วันที่ 1 มกราคม 2558 กิจการได้รับสั่งและผลิตงานปูนปั้นพญานาค ให้วัดบ้านดงทุ่งปูน จำนวน 2 ตัว ราคาตัวละ 25,000 บาท ลูกค้าทำการตกลงแบ่งจ่ายชำระ จำนวน 2 งวด งวดแรก ชำระ 20,000 บาท

การรับชำระเงินค่าสินค้า มีดังนี้

2 ม.ค. 58 รับชำระเงินค่าปูนปั้นพญานาค เป็นเงินสด จำนวน 20,000 บาท

15 มี.ค. 58 รับชำระเงินค่าปูนปั้นพญานาคที่เหลือทั้งหมด เป็นเงินสด จำนวน 30,000 บาท

		รายละเอียดการขาย	
สินค้าตั้งผลิต		งานปูนปั้นพญานาค	
จำนวนที่ตั้งผลิต	2		ตัว
ราคาต่อหน่วย ตัวละ	25,000		บาท
ราคารวม	50,000		บาท
เงื่อนไขการชำระเงิน	☒ ชำระเป็นงวด	จำนวน	2 งวด
	☐ ชำระครั้งเดียว		

สมุดบัญชีรายได้

พ.ศ. 2557		รายการ	รายได้รับ	มูลค่าคงเหลือ
เดือน	วันที่			
ม.ค.	1	มูลค่างานปูนปั้นพญานาค 2 ตัว		50,000
	2	รับชำระเงินค่าสินค้างวดแรก	20,000	30,000
	15	รับชำระเงินค่าสินค้าที่เหลือทั้งหมด	30,000	-
		รวม	50,000	-

สมุดบัญชีกำไร – ขาดทุน จากการผลิตงานปูนปั้นพญานาค

การคิดกำไร – ขาดทุน จากการผลิตงานปูนปั้นพญานาค

กิจการสามารถคำนวณกำไร - ขาดทุน จากการประกอบอาชีพ โดยนำรายได้จากการขายงานปูนปั้นพญานาค หักด้วยต้นทุน/ค่าใช้จ่ายทั้งหมด ตามรูปแบบ ดังนี้

งานปูนปั้นพญานาค		งบกำไรขาดทุน	
สำหรับรอบระยะเวลาการผลิต งานสั่งผลิตเลขที่ 001			
รายได้			
	รายได้จากการขาย	50,000	
	รายได้อื่น	-	50,000
หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย			
	วัตถุดิบทางตรง	21,886	
	แรงงานทางตรง	3,650	
	ค่าใช้จ่ายในการผลิต	8,330	33,866
	ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร**		5,000
	ต้นทุนทางการเงิน		xxxx
	กำไร(ขาดทุน)จากการผลิตงานปูนปั้น		11,134

**ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ได้แก่ เงินเดือน เจ้าของกิจการ ค่าโทรศัพท์ที่ใช้ติดต่อการขาย

***ต้นทุนทางการเงิน ได้แก่ ดอกเบี้ยเงินกู้ระยะยาว

วิเคราะห์อัตราส่วนเพื่อประเมินค่าผลตอบแทนจากการลงทุน

4. วิเคราะห์อัตราส่วนเพื่อประเมินค่าผลตอบแทนจากการลงทุน

การวิเคราะห์อัตราส่วนเพื่อประเมินค่าผลตอบแทนจากการลงทุน โดยคำนวณอัตรากำไรต่อต้นทุน และอัตรากำไรต่อยอดขาย

4.1 อัตรากำไรต่อต้นทุน หมายถึง อัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างกำไรที่เกิดขึ้นหลังหักต้นทุน/ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ออกจากรายได้ของธุรกิจแล้วเทียบกับต้นทุนที่ใช้ในการผลิตงานป้อนขึ้นพญานาคทั้งสิ้น

วิธีการคำนวณ

$$\text{อัตรากำไรต่อต้นทุน} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ต้นทุนรวม}} \times 100$$

$$\text{กำไรสุทธิ} = 11,134$$

$$\text{ต้นทุนรวม} = 33,866$$

ดังนั้น

$$\text{อัตรากำไรต่อต้นทุน} = \frac{11,134}{33,866}$$

$$= \frac{11,134}{33,866}$$

$$= 32.87\%$$

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2 อัตรากำไรต่อยอดขาย หมายถึง อัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างกำไรสุทธิกับยอดขาย กำไรสุทธิคือกำไรของธุรกิจ ซึ่งเกิดขึ้นหลังจากหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จากรายได้ของธุรกิจ แล้วนำมาเทียบกับยอดขาย

$$\text{อัตรากำไรสุทธิต่อยอดขาย} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ขาย}} \times 100$$

กำไรสุทธิ	=	11,134
ยอดขาย	=	50,000
ดังนั้น		
อัตรากำไรสุทธิต่อยอดขาย	=	11,134
		50,000
	=	22.27%

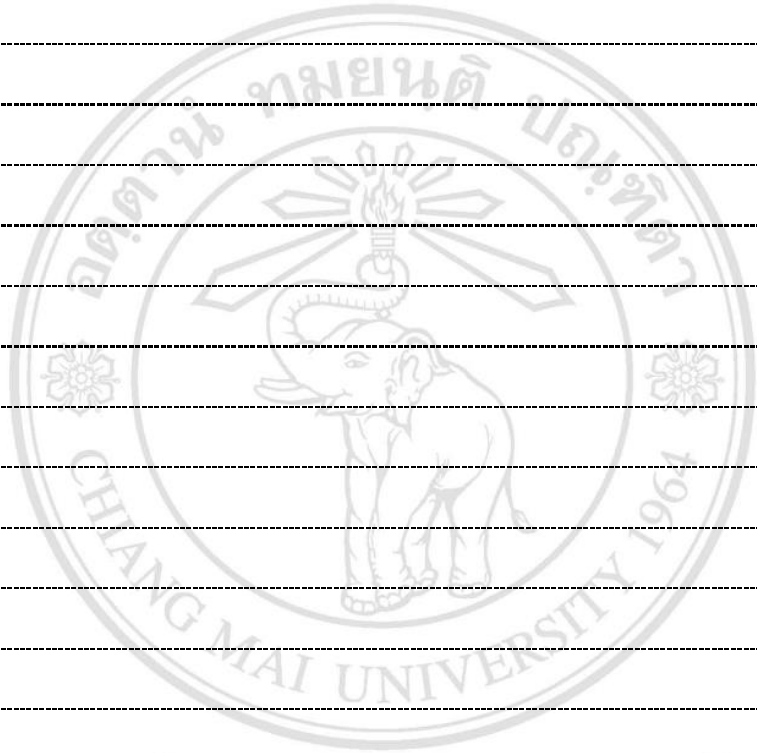
4.3 อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน หมายถึง อัตราส่วนที่เกิดจากการเปรียบเทียบระหว่างกำไรที่เกิดขึ้นหลังหักค่าใช้จ่ายต่าง ๆ แล้วนำไปเทียบกับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

$$\text{อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน}} \times 100$$

กำไรสุทธิ	=	11,134
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	=	476,700
ดังนั้น		
อัตราผลตอบแทนจากการ	=	11,134
ลงทุน		476,700
	=	2.33%

หมายเหตุ

รายละเอียดงานปูนปั้นพญานาค/ซ้อตกลงอื่น ๆ (ถ้ามี)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

.....
(.....)
เจ้าของกิจการ
วันที่.....

ภาคผนวก ข
แบบบันทึกการสัมภาษณ์

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบบันทึกการสัมภาษณ์

การศึกษา เรื่อง การพัฒนาระบบบัญชีและการคำนวณต้นทุนจากการผลิตงานปูนปั้น
พญานาค บ้านแม่เตี้ยะใต้ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้รับการสัมภาษณ์ วันเดือนปีที่สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์..... โทรศัพท์ที่ติดต่อได้.....

วันเดือนปีที่ให้สัมภาษณ์.....

สถานที่ที่ให้สัมภาษณ์.....

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา.....เสร็จการสัมภาษณ์เวลา.....

ส่วนที่ 2 ลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ

1. รูปแบบของธุรกิจงานปูนปั้นพญานาค

- () กิจการเจ้าของคนเดียว () ห้างหุ้นส่วน
() บริษัทจำกัด () อื่น ๆ

2. ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ ปี

3. การลงทุน

- ลงทุนเริ่มแรก ใช้เงินลงทุน บาท ประกอบด้วย

.....
.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

- ลงทุนเพิ่ม จำนวนเงิน บาท ประกอบด้วย

.....
.....
.....
.....

4. ราคางานปูนปั้นพญานาคต่อหน่วย (แยกออกตามลักษณะ / ขนาด)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. ลักษณะการดำเนินงานและการดำเนินการผลิตของกิจการงานปูนปั้น

5.1 การดำเนินการผลิต เจ้าของกิจการทำการผลิต

- () เจ้าของกิจการทำการผลิตเองเพียงคนเดียว
- () มีการจ้างแรงงานเพื่อทำการผลิต จำนวน คน

5.2 ขั้นตอนและวิธีการทำงาน (พอสังเขป)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต ประกอบด้วย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

5.4 วัสดุที่ใช้ในการผลิต ประกอบด้วย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ด้านการตลาดและการขาย

6.1 วิธีการจำหน่าย

() ติดต่อลูกค้าเอง โดย

.....

.....

() ผ่านนายหน้า โดย

.....

.....

() มีทั้งติดต่อลูกค้าเองและผ่านนายหน้า โดย

.....

.....

6.2 การกำหนดราคาขาย

() ใช้ราคาตลาด หรือสอบถามจากผู้ที่เคยซื้อ

() ใช้ประสบการณ์จากการขายเดิม

() ตามแต่ตกลงกับลูกค้า

() อื่น ๆ (ระบุ)

.....

.....

.....

7. ประมาณการรายได้ในแต่ละเดือน บาท ประกอบด้วย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. ประมาณการค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน บาท ประกอบด้วย

.....
.....
.....
.....
.....
.....

9. ลักษณะการจัดทำบัญชีของกิจการ

() มีการจดบันทึกบัญชี โดย

.....
.....
.....
.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

() ไม่เคยจดบันทึกรายการใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเงินและบัญชีของกิจการ

() อื่น ๆ ระบุ

.....
.....
.....

10. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชี การบันทึกรายการที่เกี่ยวกับเงินของกิจการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3 ความต้องการระบบบัญชีสำหรับการประกอบอาชีพงานปูนปั้นพญานาค

1. หากท่านต้องการจดบันทึกรายการบัญชี ของกิจการงานปูนปั้น ท่านมีความคาดหวังหรือต้องการบัญชีที่สอดคล้องกับการดำเนินงานของธุรกิจของท่าน

() ต้องการ

ลักษณะหรือรูปแบบบัญชีที่ต้องการ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

() ไม่ต้องการ

เนื่องจาก

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามก่อนเข้าร่วมโครงการ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสอบถามก่อนเข้าร่วมโครงการ

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระของนางวรัญญา แก้ววงวาน ตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ข้อมูลจากแบบสอบถามนี้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม และจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ผู้ศึกษาจะเก็บข้อมูลของท่านเป็นความลับ ขอขอบคุณท่านผู้ตอบแบบสอบถามที่กรุณาใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบบัญชีและการคำนวณต้นทุนจากการผลิตงานปูนปั้น พญานาค บ้านแม่เตี๊ยะใต้ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบัญชี

ส่วนที่ 3 ประโยชน์ ความสำคัญของการจัดทำบัญชี และความต้องการการจัดทำบัญชีในการพัฒนาอาชีพ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี 21 – 30 ปี
 31 – 40 ปี 41 – 50 ปี
 51 – 60 ปี 61 ปี ขึ้นไป
3. สถานภาพ โสด สมรส
4. ระดับการศึกษา
 ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)
 มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.
 อนุปริญญา หรือ ปวส. ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี อื่น ๆ (ระบุ).....

5. ลักษณะการทำงาน

เจ้าของกิจการ (ข้ามไปตอบ ข้อ 7.)

รับจ้างเป็นรูป (โปรด ระบุ)

งานประจำ

อาชีพเสริม

อื่น ๆ

6. กรณีที่ท่านเป็นผู้รับจ้างเป็นรูป ในอนาคตท่านมีความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบธุรกิจหรือเป็นเจ้าของกิจการงานป้อนขึ้นพญานาคหรือไม่

ต้องการ

ไม่ต้องการ

7. ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ หรือประสบการณ์ในการทำงาน

ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี

6 – 10 ปี

11 – 15 ปี

มากกว่า 15 ปี

8. ท่านเคยได้รับการอบรมทางด้านการบัญชีหรือไม่

เคย

ไม่เคย

9. โดยปกติท่านมีการจัดทำบัญชี เกี่ยวกับรายรับ รายจ่าย ในการประกอบอาชีพของท่านหรือไม่

ทำ (ตอบข้อ 10)

ไม่ทำ (ข้ามไปตอบ ข้อ 11)

10. ระดับความถี่ในการจัดทำบัญชีของท่าน

ทุกครั้งที่เกิดรายการหรือทำทุกวัน

ทำทุกเดือน

ทำทุกปี

11. สาเหตุที่ท่านไม่ทำบัญชี เนื่องจาก

ไม่มีเวลา

เข้าใจยาก

ไม่มีคนจัดทำ

เคยทำแล้วแต่ไม่มีผู้ช่วยเมื่อมีปัญหา

อื่น ๆ

ส่วนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบัญชี

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น		
		ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
1.	การจัดทำบัญชี คือ การจดบันทึกและสรุปรายการที่เกี่ยวกับเงิน			
2.	เงินสด เงินฝากธนาคาร เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน			
3.	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน			
4.	รับเงินมัดจำงานปูนปั้นจากลูกค้าเป็นรายได้			
5.	การซื้อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในงานปูนปั้นเป็นค่าใช้จ่ายของกิจการ			
6.	ส่วนประกอบที่สำคัญสำหรับการปั้นรูป เช่น ปูนซีเมนต์ ปูนขาว เป็นวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต			
7.	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ในกิจการงานปูนปั้น เป็นต้นทุนในการผลิตงานปูนปั้น			
8.	รถยนต์ที่ใช้สำหรับกิจการงานปูนปั้น จำเป็นต้องมีการคำนวณค่าเสื่อมราคา แล้วนำเอาจำนวนค่าเสื่อมราคานั้นรวมเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการผลิต			
9.	ค่าจ้างแรงงานที่จ่ายไปเพื่อการผลิตงานปูนปั้น พญานาค จำเป็นต้องนำมาคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต			
10.	เงินที่ได้รับหลังจากส่งมอบงานปูนปั้นพญานาค ถือว่าเป็นรายได้ของกิจการ			

ข้อที่	รายการ	ความคิดเห็น		
		ใช่	ไม่ใช่	ไม่แน่ใจ
11.	ควรมีการจดบันทึกรายการทุกรายการที่กระทบต่อรายได้และค่าใช้จ่ายของกิจการงานปูนปั้น เพื่อให้สามารถคำนวณกำไรขาดทุนจากการผลิตได้อย่างถูกต้อง			
12.	ค่าใช้จ่ายของกิจการงานปูนปั้นพญานาค ประกอบด้วย วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตโดยตรง ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการผลิต			
13.	กิจการงานปูนปั้นสามารถคำนวณกำไร โดยเอารายได้จากการขายงานปูนปั้นพญานาค หักด้วยค่าใช้จ่ายจากการผลิตงานปูนปั้นพญานาคที่เกิดขึ้นทั้งหมด			
14.	เงินที่ได้จากการขายงานปูนปั้นทั้งหมดเป็นกำไรของกิจการ			
15.	ในการจัดทำบัญชีที่ดี ควรทำปีละครั้ง โดยใช้ข้อมูลทางบัญชี เพื่อการเสียบัญชีเท่านั้น			

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ส่วนที่ 3 ประโยชน์ ความสำคัญของการจัดทำบัญชี และความต้องการการจัดทำบัญชีในการ
พัฒนาอาชีพ

หัวข้อ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ประโยชน์และความสำคัญของการทำบัญชี					
1.1 ท่านคิดว่าการทำบัญชีมีความสำคัญสำหรับประกอบอาชีพ					
1.2 ท่านคิดว่าการทำบัญชีจะสามารถช่วยให้ท่านรับรู้ถึงรายรับ – รายจ่ายจากการประกอบอาชีพ					
1.3 ท่านคิดว่าหากมีการจัดทำบัญชีอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้คุณสามารถวางแผนการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม					
1.4 การจัดทำบัญชี จะช่วยให้คุณสามารถคำนวณต้นทุนการผลิต และรับรู้กำไรจากการประกอบอาชีพได้					
1.5 การจัดทำบัญชีจากการประกอบอาชีพจะเป็นแนวทางที่สำคัญในการนำข้อมูลไปใช้สำหรับการวางแผนการผลิต การควบคุมต้นทุน และกำหนดราคาขาย					

หัวข้อ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2. ความต้องการในการจัดทำบัญชี					
2.1 ท่านเห็นว่าการจัดทำบัญชีมีความสำคัญต่อธุรกิจของท่าน/ธุรกิจที่ท่านทำงาน ดังนั้นกิจการงานปูนปั้นจึงมีความต้องการระบบบัญชีที่สอดคล้องกับลักษณะธุรกิจ					
2.2 ท่านคิดว่าการจัดทำบัญชี จะทำให้ท่านสามารถคำนวณต้นทุนการผลิตได้ถูกต้อง ดังนั้นกิจการจึงมีความต้องการระบบบัญชีต้นทุนเพื่อให้สามารถนำข้อมูลทางการเงินไปใช้วางแผนหรือกำหนดราคาขายได้					
2.3 ท่านคิดว่ากิจการงานปูนปั้นมีความต้องการคำแนะนำด้านการจัดทำบัญชีในรูปแบบที่ง่ายไม่ซับซ้อน					
2.4 หากกิจการงานปูนปั้นมีระบบบัญชีที่เหมาะสม สอดคล้องกับลักษณะการประกอบธุรกิจ/อาชีพของท่าน ท่านจะมีพฤติกรรมการจัดทำบัญชีที่ดีขึ้น					

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามหลังเข้าร่วมอบรม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสอบถามหลังเข้าร่วมอบรม

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระของนางวรัญญา แก้ววงวาน ตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ข้อมูลจากแบบสอบถามนี้จะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม และจะนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น ผู้ศึกษาจะเก็บข้อมูลของท่านเป็นความลับ ขอขอบคุณท่านผู้ตอบแบบสอบถามที่กรุณาใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบบัญชีและการคำนวณต้นทุนจากการผลิตงานปูนปั้น พญานาค บ้านแม่เตี๊ยะใต้ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อระบบบัญชีที่พัฒนา

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบัญชี

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

10. เพศ ชาย หญิง
11. อายุ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20 ปี 21 – 30 ปี
 31 – 40 ปี 41 – 50 ปี
 51 – 60 ปี 61 ปี ขึ้นไป
12. สถานภาพ โสด สมรส
13. ระดับการศึกษา
 ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3)
 มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.
 อุดมศึกษา หรือ ปวส. ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี อื่น ๆ ((ระบุ).....
14. ลักษณะการทำงาน
 เจ้าของกิจการ รับจ้างปั้นรูป
 อื่น ๆ (ระบุ).....

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อระบบบัญชีที่พัฒนา

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

หัวข้อ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ประโยชน์ของการทำบัญชีหลังการอบรม					
1.1 หลังเข้ารับการอบรมทำให้ท่านมีความเข้าใจในหลักการจัดทำบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคได้มากขึ้น					
1.2 หลังเข้ารับการอบรมทำให้ท่านสามารถวิเคราะห์รายการรับ – จ่ายเงิน ที่เกิดจากการผลิตงานปูนปั้นได้อย่างถูกต้อง และสามารถแยกได้ตามหมวดหมู่					
1.3 หลังเข้ารับการอบรมทำให้ท่านเข้าใจและสามารถลงรายการบัญชีต้นทุนการผลิตงานปูนปั้นพญานาคได้ง่ายและถูกต้องมากขึ้น					
1.4 หลังเข้ารับการอบรมทำให้ท่านเห็นว่าการจัดทำบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคสามารถทำได้ง่ายและควรทำอย่างสม่ำเสมอ					
1.5 การอบรมทำให้ท่านมีความพึงพอใจและมีความต้องการที่จะทำบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค					

หัวข้อ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2. ประโยชน์ที่ได้รับจากการพัฒนาระบบบัญชี ต้นทุนงานปูนปั้นพญานาค					
2.1 รูปแบบบัญชีสามารถเข้าใจและปฏิบัติได้ ง่าย					
2.2 การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ทำให้รู้ข้อมูลรายได้ที่ถูกต้องและครบถ้วน					
2.3 การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ทำให้รู้ข้อมูลรายจ่ายที่ถูกต้องและครบถ้วน					
2.3 การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ทำให้สามารถคำนวณต้นทุนการผลิตได้ อย่างถูกต้อง					
2.4 การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ช่วยทำให้สามารถกำหนดราคาขายได้อย่าง เหมาะสม และกำหนดอัตรากำไรที่ต้องการ ได้อย่างชัดเจน					
2.5 การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ทำให้สามารถรับรู้กำไร ขาดทุนจากการ ประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้อง					
2.6 การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่พัฒนา ทำให้รู้ข้อมูลหนี้สินและวางแผนการชำระ หนี้สินได้อย่างถูกต้อง					
2.7 การทำบัญชีตามรูปแบบระบบบัญชีที่ พัฒนา ทำให้สามารถนำข้อมูลบัญชีไปวาง แผนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ					

หัวข้อ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
3. ความต้องการการจัดทำบัญชีเพื่อการพัฒนาอาชีพ					
3.1 รูปแบบบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคที่พัฒนา มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้ทำบัญชี และเหมาะสมกับการคำนวณต้นทุนการประกอบอาชีพงานปูนปั้น					
3.2 การบันทึกรายการรับเงิน - จ่ายเงิน สำหรับการประกอบอาชีพอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ท่านสามารถวางแผนการผลิต และกำหนดราคาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ					
3.3 ท่านคิดว่าความรู้ทางด้านการบัญชีต้นทุนงานปูนปั้นพญานาคมีประโยชน์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานปั้นรูปอื่น ๆ และสามารถถ่ายทอดแก่ผู้อื่นหรือชุมชนได้					

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบัญชีสำหรับธุรกิจงานปูนปั้นพญานาค

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางวรรณา แก้ววงวาน
วัน เดือน ปี เกิด	16 มีนาคม พ.ศ. 2520
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2540 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี โรงเรียนศรีธนาพาณิชยการเทคโนโลยีเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2542 ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา สถาบันราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2552 ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ปีการศึกษา 2554 บัณฑิตบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี
ประสบการณ์	พ.ศ.2550 - 2556 ครูประจำสำนักงานการบัญชี วิทยาลัยการอาชีพจอมทอง พ.ศ.2557 – 2558 ครูประจำแผนกวิชาธุรกิจเกษตร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงใหม่ พ.ศ.2558 – ปัจจุบัน ครูประจำแผนกวิชาการบัญชี วิทยาลัยสารพัดช่างอุดรดิตถ์

